Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Гаржа эхилһэн 1921 оной декабриин 21-нэй гарана | № 114 (15737) | 1981 оной майн 17, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

УЛАСХООРОНДЫН ЭКИПАЖ ЗАМБУУЛИНАЙ КОМПЛЕКС ДЭЭРЭ ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

ТАСС-ай мэдээсэл

«Союз-40» гэжэ замбуулинай онгосо «Салют-6» — «Союз—Т-4» гэжэ замбуулинай комплекстой 1981 оной майн 15-да Москвагай сагаар 22 час 50 минутын үеэр залгалдаа.

Дэлхэй шадархи замбуулинай дайдада нэлээдогдон дабшагша «Салют-6» — «Союз—Т-4» — «Союз-40» гэжэ научна шэнжэлгэ хэхэ комплекс дээрэ гурбан совет космонавт — Владимир Коваленок, Виктор Савиных, Леонид Попов, румын космонавт Думитру Прунариу гэгшэдһээ бүрилдэһэн уласхоорондын экипаж хүдэлмэрилнэ.

Советскэ Союзай ба Румыниин Социалис Республикын эрдэмтэдэй хамтаран бэлдэһэн, ниидэлгын научна программа долоон хоногто бэелүүлэгдэхээр хүсаагдана. Газарай байгаалиин баялигуудые шэнжэлхэ, оршон тойронхи байгаалиие, физико-техническэ ба технологическа туршалтануудые, медико-биологическа шэнжэлгэнүүдые хэхээр хараална.

«Салют-6» — «Союз—Т-4» — «Союз-40» гэжэ замбуулинай комплексын түхеэрэлгэнүүд һаадгүй һайнаар хүдэлнэ.

Космонавтнууд Коваленок, Савиных, Попов ба Прунариугай бэень элүүр һайн ябана.

Советскэ Союзай ба Румыниин Социалис Республикын космонавтнуудһаа бүридэһэн уласхоорондын экипажай ниидэлгэ социалис оронуудай хоорондын научно-техническэ харилсаа холбооной улам үргэдэжэ байһые эли тодоор гэршэлнэ. Энэнь совет, румын арадуудай хани барисаанай хүгжэлтэдэ оруулагдаһан ехэ хубита болоно.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ, СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

НҮХЭР ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВТЭ

РУМЫНИИН КОММУНИС ПАРТИИН ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ, РУМЫНИИН СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТ

НҮХЭР НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУДЭ

Совет, румын космонавтнуудһаа бүридэһэн уласхоорондын экипаж научна хамтын шэнжэлгэнүүд ба туршалгануудые хэхэ программая дүүргэжэ эхилээ гэжэ замбуулинда научна шэнжэлгэ хэдэг «Салют-6» — «Союз—Т-4» — «Союз-40» гэжэ комплекс дээрэһээ таанадта элидхэнэбди.

Комплексын оньһон түхеэрэлгэнүүд һаадгүй һайнаар хүдэлнэ. Космонавтнуудай бэе һайн ябана.

Ниидэлгынгээ программа амжалтатайгаар дүүргэхын тула бүхы хүсэеэ, эрдэм болон дүй дүршэлөө зорюулхабди.

Совет-румын арадуудай, социалис хани нэгэдэлтэ бүхы оронуудай хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой.

«Салют-6» — «Союз—Т-4» — «Союз-40» гэжэ замбуулинай комплексын экипаж.

В. КОВАЛЕНОК, В. САВИНЫХ, А. ПОПОВ, Д. ПРУНАРИУ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ, СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

НҮХЭР ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВТЭ

РУМЫНИИН КОММУНИС ПАРТИИН ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ, РУМЫНИИН СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТ

НҮХЭР НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУДЭ

Хүндэтэ Леонид Ильич Брежнев, Николае Чаушеску!

Үнэн зүрхэнэй амаршалганууд, баяр болон һайн һайхан хүсэлэнгүүдэйтнай түлөө таанадта халуун баясхалан хүргэнэбди. Замбуулинда научна шэнжэлгэ хэхэ совет-румын комплексын уласхоорондын экипаж үндэр дээдэ этигэл найдабариетнай харюулха, совет болон румын эрдэм наукын дэбжэлтын аша туһада зорюулжа, бидэндэ даалгагдаһан харюусалгатай даалгабариетнай социализмын, амгалан байдалай ба түрүү хүн түрэлтэнэй аша туһада амжалтатайгаар дүүргэхын тула шухала бүхы юумэ хэхэбди гэжэ манай оронуудай партийна болон гүрэнэй хүтэлбэрине, таанадые өөһэдыетнай найдуулнабди.

Совет-румын аха дүүгэй хани барисаан мандаха болтогой!

«Салют-6» — «Союз—Т-40» — «Союз-40» гэжэ замбуулинай комплексын экипаж.

В. КОВАЛЕНОК, В. САВИНЫХ, Л. ПОПОВ, Д. ПРУНАРИУ

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-Т-4» — «СОЮЗ-40» ГЭЖЭ НАУЧНА ШЭНЖЭЛГЭ ХЭХЭ ЗАМБУУЛИНАЙ КОМПЛЕКСЫН УЛАСХООРОНДЫН ЭКИПАЖДА

Космонавтнууд КОВАЛЕНОК, САВИНЫХ, ПОПОВ болон ПРУНАРИУДА

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Замбуулинай совет-румын уласхоорондын экипажай гэшүүд, таанадые үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди, «Салют-6» — «Союз» гэжэ замбуулинда научна шэнжэлгэ хэхэ комплекс дээрэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байһандэтнай баяр хүргэнэбди.

Советскэ Союзай ба Румыниин Социалис Республикын олон миллион хүнүүд «Интеркосмосой» программаар замбуулиндахи совет лабораттори дээрэ таанадай хэхэ хани барисаата хүдэлмэрие эдэ үлэрнүүдтэ тон бахархатайгоор анхаралтай хаража байха. Таанадта үзүүлэгдэһэн этигэл найдабарине нэрэтэй солотойгоор харюулха, ниидэлгынгээ программые бүрин дүүргэхэ гээд этигэжэ байһанаа элирхэйлнэбди.

Замбуулинда таанадай бүтээжэ байгаа хамтын хүдэлмэри манай арадуудай, партинуудай, гүрэнүүдэй хоорондын халуун хани барисаанай, аха дүүгэй ёһоор һаналаа нэгэдэһэн заншалта харилсаае элирхэйлнэ, али али талада ашагтай туһатай совет-румын бүрин түгэс харилсаа холбооной шэнэ бэелэл, социализмын, шахардуу байдал һуларуулгын ба бүхы дэлхэйн амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хэнэ. Танай ниидэлгэ Румыниин Социалис Республикын ба Советскэ Союзай хоорондын бата хани барисаата харилсаае саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһа хүргэгдэнэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд, таанадай орёо ба харюусалгатай үүргэ амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ, социалис эрдэм болон техникын дэбжэлтын, совет ба румыниин арадуудай, бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада, зол жаргалай тулада түгэс хүгжэлтын туйлалтануудые арьбадхаха шэнэ хубита болохо гээд этигэнэбди.

Газар дэлхэйдэә амгалан мэндэ бусахыетнай хүсэнэбди.

Л. БРЕЖНЕВ,
Н. ЧАУШЕСКУ.

ТАРИЛГА ДЭЭРЭ ҮДЭР, ЧАС БҮХЭН ҮНЭТЭЙ, ТЕХНИКЭЕЭ ҺААДГҮЙГӨӨР ХҮДЭЛГЭЖЭ, БҮХЫ ХҮДЭЛМЭРЕЭ ЭГЭЭН ЗОХИД БОЛЗОРТО ҮНГЭРГЭЕ!

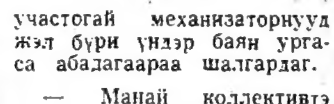

...АЙНААР ТҮГЭСХЭБЭ

...ай колхозой Зариин ...иин механизатор... хабарай тарилгын ...эрие хурдаһаар, ...анартайгаар ябуул... ...айн 8-да ороохото ...ынуудаа тарижа ...э. Бүхыдөө 744 гек... ...арилга хэгдээ. Тэ... ...ю 100 гектарта шэ... ...522 гектарта обёос, ...тарта силостэ хэ... ...эхэ ургамал тариг... байна.

...рай тарилгын хү... ...табадахи жэлээ ...ска аргаар ябуу... ...Эндэ тарилгын ...регадһаа бүридэ... ...ое дүршэл ехэтэй ...затор В. А. Павлов хүтэлбэрилнэ. Трактористнууд Н. Петухов, Т. Москвитин, сеялкэшэд Н. Москвитин, Г. Шубин, С. Тарасов, В. Балданов гэгшэд халаан бүриингөө даабарие ходо үлүүлэн дүүргэжэ гараа. Тарилгая хүдэлмэриин 9 үдэртэ дүүргэхэ гэһэн үгэдөө хүрөө. Тарилгашадта мастер-наладчик Г. С. Демин ехэ туһа хүргөө. Мүнөө энэ отделениин механизаторнууд хүршэнэртөө туһалжа байна.

В. НАЗИМОВ,
Түнхэнэй районой «Сибиряк» колхозой ахамад агроном.

...АРИЖА ДҮҮРГЭЭ

...ын районой Сэлэнгын совхозой механиза... хабарай тарилгын хүдэлмэрие ехэл эмхитэй... ...эргэжэ байнхай. Ехэ-Цагаанай отделениин түрүү ...атор Цырендоржо Тогочеевич Ринчиндоржиевай ...илдэг тракторна бригадын механизаторнууд эр... ...оохото ургамалнуудые тарижа дүүргэбэ. Түс бри... ...байгша оной майн 3-һаа 10 болотор 780 гек... ...ниисэ һуулгаа. Баир Буянтуев, Александр Цы... ...эшэдэй даадаг агрегадууд халаанайнгаа дааба... ...—130 процентдэ хүргэнэ. Тиихэдэ энэл совхозой ...й отделениин таряашад мүн лэ эртын ороохото ...удые 900 гектарта тарижа дүүргэбэ. Эндэ ...кт Николай Будажапов шалгаржа гараа.

...совхозой механизаторнууд 10 ажалай үдэр соо ...ороохото ургамалнуудые тарижа дүүргэхэ гэ... ...ануудаа нэрэтэй түрэтэйгээр бэелүүлжэ байна.

Н. НАМСАРАЕВ,
манай корр.

...ын район.

АРБАН нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ эмхитэй һайнаар ажаллажа, баян таряа ургуулха зорилготойгоор хабарай тарилгые «Гигант» колхозой (Загарай) механизаторнууд эхилһэн юм. Эдэнэр байгша онло 1600 гектарта шэниисэ, 750 гектарта обёос, 100 гектарта хара таряа, дүн хамта 2800 гектар дээрэ таряа тариха түсэбтэй. Эндэхи механизаторнууд хабарай тарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаһан, таряалангаа хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр үтэгжүүлһэн жэшээтэй.

Үнинэй бэрхэ механизатор, бригадир З. Г. Шитинэй хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи участогай механизаторнууд жэл бүри үндэр баян ургаса абадагаараа шалгардаг.

— Манай коллективтэ ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг, дүршэл шадабаритай механизаторнууд олон. Трактористнар Г. П. Митяев, Б. И. Ромов, С. Е. Данилов болон бусад үдэр һүниие илгангүйгөөр ажаллажа, даабаряа үлүүлдэг, — гэжэ бригадир З. Г. Шитин мэдүүлбэ.

Хабарай дулаахан үдэр. Баруун-хойноһоо һулахан һэбшээн үлеэнэ. Трактор, машинануудай таршаганаан замханагүй. Колхозой бэрхэ механизатор Борис Ромов, Сергей Данилов гэгшэдэй тракторнуудай полиин дундуур тарилга хэжэ ябахань холоһоо хараглана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Бригадир З. Г. Шитин, колхозой агроном В. Л. Яковлев. 2. Таряа тарилга түлэг дундаа.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фототекст.

КПСС-эй ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕДТЭ

АРБАН НЭГЭДЭХИ ТАБАН ЖЭЛДЭ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫЕ БА ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ТАЛААР ЗЭДЫН РАЙОНОЙ ОЕОРОЙ СОВХОЗОЙ БОЛОН ЯРУУНЫН РАЙОНОЙ «КОММУНИЗМ» КОЛХОЗОЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ, КОЛХОЗНИГУУДАЙ БОЛОН МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ АБАҺАН СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД ТУХАЙ

Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ мал ажалай продуктнуудай үйлэдбэрилгые ба гүрэндэ худалдалгые ехэ болгохо гэһэн Черкасска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые дэмжэн, Зэдын районой Оёорой совхозой болон Яруунын районой «Коммунизм» колхозой хүдэлмэришэдэй, колхозниигуудай болон мэргэжэлтэдэй абаһан социалис уялгануудые КПСС-эй обкомой бюро һайшааһан байна.

Мал ажалай продуктнуудай үйлэдбэрилгые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ нөөсэнүүдые, арга боломжонуудые хүсэд һайнаар хэрэглэхын, гүрэндэ мяха, һү болон бусад продуктнуудые худалдаха түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхын ба үлүүлхын, мал ажалай ашаг үрэ дээшэлүүлхэ үрэ дүнгүүдые нилээд һайжаруулхын тула мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөөгэй бүхы ажалшадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыень энэ тогтоолоор Гусиноозёрско горкомдо болон КПСС-эй райкомуудта дурадхагдаа.

(Зэдын районой Оёорой совхозой болон Яруунын районой «Коммунизм» колхозой хүдэлмэришэдэй, колхозниигуудай болон мэргэжэлтэдэй абаһан социалис уялганууд тухай энэ номероймнай хоёрдохи хуудаһанда уншахые гуйнабди).

БИ-ТАБАН ЖЭЛДЭ, ТАБАН ЖЭЛ-НАМДА

ХАРГЫ ЗАМНАЙ УТА ДАА!

СОЁЛ гэгээрэлэй хүдэлмэрие саашадань хүгжөөн һалбаруулха, клубуудай ажал ябуулгые улам бүри һайжаруулха, илангаяа соёлой хүдэлмэрилэгшэдтэ ёһотой анхарал хандуулха гэхэ мэтын асуудалнууд партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүд соо табигдаһан байна. Мүн соёлшодой байдал һуудалые һайжаруулха хэрэгтэ манай парти, совет гүрэн ходоо анхарал хандуулдаг.

Би Улаан-Үдын соёл-гэгээрэлэй училищие 1971 ондо дүүргээд, түрэл Загаһата нютагтаа ажаллахаа ерэһэн хүм. Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ П. Ц. Доржиевагай хүтэлбэри доро Загаһатын соёлой байшанда уран һайханай хүтэлбэрилэгшөөр хүдэлжэ эхилээ һэм.

Мүнөө соёлой байшангай дэргэдэ автоклубай даагша болонхойб. Арбан хүнһөө бүридэһэн агитбригадые 1978 онһоо хойшо хүтэлбэрилнэб. Тэдэнэй дунда һургуулиин багша Ц. С. Самбоцыренова, совхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Ешин-Хорло Цыбикжапова, нютагай хүүгэдэй хүгжэмэй һургуулиин багшанар Дунсырема Цыденова, Ханда Гармаева болон бусад агитбригадын хүдэлмэридэ эгээл эдэбхитэйгээр хабаадана. Ханда Гармаева агитбригадатай ходоо ябалсадаг. Энэ багша — «Байгал» гэжэ гүрэнэй мэлээжэ дуу, хатарай ансамблиин бүридэлдэ оролсожо, Москвада болоһон артистнуудай Бүхэсоюзна харалгын лауреат болоһон байна.

Үбэлжэлгын үедэ манай агитбригада малшадые һайнаар, ходоо анхаралтайгаар хангажа байха тухай үүсхэл гаргажа, районой соёлой хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан байгаа. Тиимэһээ бидэнэр малшадтаа четверг бүхэндэ айлшалжа, тэдэнээ баясуулхые, амаруулхые оролдонобди.

Хони түрүүлжэ байһан хонишодой 30 гаран байра, һү һаалиин фермэнүүд бидэнэй ажалай дэбтэртэ ородог.

Буряад, совет композиторнуудай, монгол ба хилын саанахи бусад хүгжэмшэдэй дуунууд, арадай инструментнүүд дээрэ гүйсэдхэхэ зохёолнууд болон хатар, шүлэгүүд агитбригадын репертуарта оролсоно. Басагадай инструментальна трио, шог ёгто дуунууд ба Баяндуевтанай булын гүйсэдхэһэн номернууд хүн зондо ехэ һаншаагдадаг. А. Андреевэй найруулһан «Эжын түрэһэн нютагта», Г. Дашабыловай үгэ дээрэ нютагай композитор В. Аюшеевэй бэшэһэн «Тэрэ хабарай ургынууд» гэһэн дуунуудые болон «Залуушуулай хатар», «Сахали шубууд» гэһэн хатар наадые ажалшад хүндэтэйгөөр угтадаг. Манай соёлой байшангай дэргэдэхи дуу, хатарай ансамблиин балетмейстер Зоя Цыденовнагай гүйсэдхэһэн ба найруулан табиһан хатар, нааданууд хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үндэр сэгнэлтэдэ хүртэдэг гээшэ.

Арадай аман зохёол болон дуу хатарнуудые нютагаархиндаа зорюулан гүйсэдхэдэгбди. Тиихэдээ агитбригадымнай гэшүүд арадай бэлиг шадабарие ёһотой һайнаар нэбтэрүүлэгшэд болоно гэжэ ходоо омогорходогби.

Гансашье концерт харуулха бэшэ, мүн лекци ба полит-мэдээсэл программадамнай байнал оролсодог юм.

Улаан булангуудай харалгада агитбригадымнай гэшүүд оролдосотойгоор хабаадаа һэн. Ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан», «Сахилгаан» соо ажалшадай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые ходоо саг соонь гаргадагбди.

Автолавкын, библиотекын, больницын, хүн зоной ажаһуудалай эрилтые хангадаг комбинадай хүдэлмэрилэгшэд мантай хамта ябалсадаг заншалтай.

Агитбригадымнай гэшүүд түрэл Загаһатынгаа совхозой ажалшадые хангахаһаа гадна, хүршэнэртөө ошожо, концерт харуулдаг юм.

Би өөрөө буряад арадай болон хүдөө нютагууд тухай дуунуудые гүйсэдхэдэгби. Мүнөө «Депутат болгообди» гэһэн буряад арадай дуу нютагайнгаа ажалшадта зорюулан дууланаб.

Һүүлэй үедэ хүдөөгэй ажалшадые хангалгада шэнэ зүйл оруулхые оролдонобди. Жэшээлхэдэ, тематическа үдэшэ, һү һаалиин фермын хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын амаралтын үдэр гэхэ мэтые үнгэргэнэбди.

Агитбригадынхид уран һайханай харалгада ба соёлой байшангай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг гэжэ ойлгосотой ааб даа.

Мүнөө хабарай тарилгын үедэ манай агитбригада поли дээрэ ошожо, үдын хоолой забһарлалгын үедэ механизаторнуудые хангана.

Зүгөөр манай ажалда элдэб дутуу дунданууд бии. Нэн түрүүн өөһэдынгөө автоклубгүй дээрэһээ совхозой элдэб машинаар ябанабди. Манай автоклуб заһабарилгада байһаар үнинэй. Гадна ажалдамнай техническэ элдэб хэрэгсэлнүүд: абяа шанга болгохо зүйлнүүд, магнитофонууд дуталдана. Энээнһээ болоно, бидэнэй үнгэргэһэн хэмжээ ябуулганууудай, агитбригадын концертнүүдэй шанар доошолно. Тиимэһээ арадай депутадуудай райсоведэй гүйсэдкомой соёлой таһаг бидэндэ туһалха, материальна үндэһыемнай һайжаруулхын тула оролдохо бээз гэжэ һанагдана.

Саашадаа манай ажалшадай арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ даабари түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын тула манай соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд хүсэл оролдолго гаргаха байха гэжэ найдуулнаб.

Мүн манай Загаһатын соёлой комплекс саашадаа улам бүри хүгжэн һалбарха байна. Мүнөө район соомнай клубуудай хүдэлмэрие түсэн гуримаар ябуулха талаар түрүүшын алхамууд хэгдэжэ эхилээ. Харин соёлой шэнэ байшангай барилга арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэб соо хараалагдаагүй байһаниинь харамтай. Манай совхозой дирекци, партийна ба комсомолой комитедүүд соёл болбосоролой хүгжэлтэдэ ехэ анхарал хандуулдаг юм. Тиимэһээ соёлой шэнэ байшан барюулха тушаа оролдолго гаргаха бээз гэжэ хүлеэнэбди. Юуб гэхэдэ, хүдөө ажахынгаа ажалшадые болзор соонь, һайн шанартайгаар хангаха гээшэ бидэнэй тон харюусалгатай уялга, хамтын хэрэг болоно. Бидэнэй — агитбригадынхидай харгы ута даа...

Д. ЖАЛСАНОВА,
Хэжэнгын районой Загаһатын соёлой комплексын автоклубые даагша.

ЭРТҮҮР ЭХИЛҺЭНЭЙ АША

Байгша ондо манай нигшэ урдынхида орходоо эртэ дулааржа, хабарай тарилгын хүдэлмэри хаа хаанагүй үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагдажа эхилэнхэй. Энэ ажалые богони болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ зорилготой Хүрбын совхозой механизаторнууд машина, техникэеэ эртүүр бэлдэһэн юм. Харюусалгатай хаһын урда тээ полевой стан дээрэ түрүүшын буразлаагай һайндэртэ зорюулагдаһан суглаан болоо һэн. Эндэ үгэ хэлэһэн түрүү механизаторнууд Борис Митыпов, Вячеслав Кобелев болон бусад шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй үндэр ургаса абахын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсожо, халаанайнгаа нормые үлүүлэн дүүргэхэ, агротехническэ болзорто, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ байһанаа мэдүүлээ.

Мүнөө түс ажахын таряашад газараа өлдүүрилжэ байна. Эртэ үглөөнһөө үдэшын харанхы болотор таряалан дээрэ трактор машинын хүнхинөөн замханагүй.

Эндэ хүдэлэгшэдые үдэрэй дүрбэ дахин халуун эдеэгээр хангана. Тэрээнһээ гадуур ажалай һүүлээр амарха дүүрэн арга байгуулагданхай.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА,
хүдөө бэшэгшэ.

Хориин район.

ШЭБХЭЭР ҮТЭГЖҮҮЛЭГДЭНЭ

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд дүй дүршэлтэй, бэрхэ тракторист Максим Максутович Аглеевэй хүтэлбэри доро таряалангай полинууд, нуга сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр зөөнэ. Механизаторнууд С. Э. Задуев, Ж. П. Пиртанов, Б. Ц. Раднаев, А. Г. Шакиров, Б. С. Цыремпилов гэгшэд даалгагдаһан ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, үдэр бүриингөө даабарие холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Мүнөө дээрээ хартаабхын, капустын, куузикугай полинууд дээрэ 1000 тонно наг шэбхэ зөөгдөөд байна. Зориг гэжэ нютагай нуга сабшалан дээрэ 700 гаран тонно шэбхэ гаргагданхай. «Газар һайжаруулха габшагай хоёр һарын» даабаряар үшөө 1000 тонно наг шэбхэ Харууһанай, Соёлой нуга сабшалан дээрэ зөөгдэжэ дүүрэнтэжэ байна.

С. СТЕПАНОВ.

Баргажан.

МАРКСИСТСКО-ЛЕНИНСКЭ һуралсал

ЖЭШЭЭ АБАН ХҮДЭЛХӨӨР

. Марксистско-ленинскэ һуралсал хүнүүдэй ажалай болон ниитын эдэбхи үүсхэлые эршэдхэдэг гээшэ. Энэ хэрэгтэ пропагандистын үүргэ тон харюусалгатай бшуу.

Турунтаево тосхоной харгын барилга-заһабарилгын участогта А. Н. Борисов пропагандистаар хүдэлдэг юм. Тэрэ партийна дээдэ һургуули дүүргэһэн, КПСС-эй райкомдо хүдэлһэн, 10 жэлһээ дээшэ пропагандистаар хүдэлжэ ябана. Һүүлэй хоёр жэлдэ ДРСУ-гай коллективтэ ажаллана. Байгша һуралсалай жэлдэ «Дэлхэйе шэнэлэн хубилгагша һургаал» гэһэн курсые тус коллективэй полит-һургуулида үзэнэ.

Хэшээлнүүдэй болодог кабинет һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Стол дээгүүр марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури табигшадай зохёол, номууд, газетэ, журналнууд табигданхай. Ханада — дэлхэйн политическэ карта.

Мартын 2-һоо эхилэн КПСС-эй XXVI съездын материалнуудые шудалаа һэн. Эдэ хэшээлнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадаа гэбэл, КПСС-эй гэшүүд: механик И. Г. Головин, слесарь И. Н. Горбунов, переправын начальник В. Л. Угрюмов, шофер П. М. Шангин гэгшэд болоно. «Партийная жизнь», «Политическое самообразование», «Экономическая газета» гэһэн журнал, газетэнүүдые А. Н. Борисов саг үргэлжэ хэрэглэдэг. Тус хэшээлдэ дүүргэхэер табигдаһан зорилгоһоо уламжалан, тэрэ ондо ондоо методическа онол аргануудые хэрэглэхые оролдодог. Зүгөөр мүнөө үеын шухала асуудалнуудта сэхэ харюусаха, коллективэй бодото даабаринуудые шиидхэхэ хэрэгтэ туһалха — эдэ бүгэдые ниитэлһэн онол арга эрхим гэжэ пропагандист тоолодог. Шэнэ материал гарахадаа, республикынгаа районуудай, хүршэ Эрхүүгэй, Шэтын областиин үйлэдбэриин үрэ дүнгүүдые, тоо баримтануудые, жэшээнүүдые зэргэсүүлэн, шагнагшадтаа тэрэ дурадхадаг. Географическа карта, плакат, таблицануудые шадамараар хэрэглэдэг. Гадна бэеэ даангяар дүүргэхэ даабари шагнагшадтаа үгэжэ байдаг. Пропагандистын нигэжэ оролдоһоной ашаар шагнагшадынь ямаршье орёо асуудалнуудта өөһэдөө харюунуудые бэдэрэн олохо шадабаритай болонхой.

Эд хэрэглэгшэдэй Прибайкалиин районой бүлгэмдэ универмагай хүдэлмэрилэгшэдэй хабаададаг коммунис ажалай һургуули бии юм. Пропагандистаар ахалагша экономист эд хэрэглэгшэдэй кооперациин отличник Г. В. Плюснина хүдэлдэг. Кооперативна техникум дүүргэһэн. Пропагандистаар томилогдоһоор 6 жэл болоо. Энэ жэлэй туршада ямар темэнүүдые аша үрэтэйгөөр шудалааб гэбэл, ленинскэ коммунис парти — совет арадай бата бэхи манлай, КПСС-эй гадаадын политика, парти ба арадай эбдэршэгүй нэгэдэл, коллектив бүхэндэ худалдаа наймаанай түрүү онол арга нэбтэрүүлгэ, худалдан абагшадай эрилтэнүүдые һайнаар хангалга гэхэ мэтэнүүд болоно. Һайн бэлэдхэлээрэ Д. Е. Тарасова, В. С. Угрюмова, Н. Д. Базаржапова, Г. П. Гурецкая, К. Е. Можарова, В. Д. Патрушева, Н. Д. Сумкина болон бусад шалгардаг.

Пропагандист хэшээлнүүдтээ тон нарииннаар бэлдэдэг. Энэ жэлдэ Галина Васильевна аяар 50 түхэригэй газетэ, журналнуудые захинхай. Тэндэһээ элдэбын һонирхолтой тоо, баримтануудые шэлэн, шагнагшадтаа дурадхадаг. Хэшээлнүүдээ һайн журамтайгаар, һаадгүйгөөр үнгэргэхые тэрэ оролдодог байна. Өөрөө хожомдодоггүй. Хэзээдэшье һайн бэлэдхэлтэй ерэдэг дээрэһээ һурагшадайнгаа асуудалнуудта дүүрэн харюунуудые үгэжэ шададаг. Гадна худалдаа наймаанай хэрэгые һайн мэдэдэг хадаа хөөрэлдөөнүүдтээ республикынгаа, районойнгоо байдалһаа абаһан жэшээнүүдые хэрэглэнэ. Өөртөөшье, даажа байһан коллективэйнгээ хүдэлмэрилэгшэдтэшье Г. В. Плюснина эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг байна.

Хэлхээ холбооной районой узелда 4-дэхи жэлээ пропагандистаар Д. Д. Уваров хүдэлнэ. Өөрынгөө уялгада энэ хүн ехэ харюусалгатайгаар хандадаг. Нэн түрүүн өөрынгөө мэдэсые пропагандист саг үргэлжэ баяжуулжа байха ёһотой гэжэ Д. Д. Уваров тоолодог. Тиигээл һаа шагнагшадаашье һонирхуулжа шададаг гээшэ.

Эдэ бэрхэ пропагандистнуудтай би хэзээдэшье дуратайгаар уулзадагби. Хэшээлнүүдтэньшье байлсадагби. Районоймнай бүхы пропагандистнууд эдээнһээ жэшээ абан хүдэлөө һаа, марксистско-ленинскэ һуралсалай аша үрэ улам дээшэлхэ гэжэ һанагдана.

П. ХАЛТАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

АРБАН НЭГЭДЭХИ ТАБАН ЖЭЛДЭ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫЕ, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАЛГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ТАЛААР ЗЭДЫН РАЙОНОЙ ОЁРОЙ СОВХОЗОЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД БОЛОН МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ АБАҺАН

СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Совхозой хүдэлмэришэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй тоосоото элидхэл дотороо хэлэһэн заабаринууд болон тобшололнуудые, «1981—1985 онуудта, мүн 1990 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй экономическа болон социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд» болон «Арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол дотор табигдаһан зорилгонуудые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаһан байна.

Манай совхозой коллектив арбадахи табан жэлэй даабаринуудые болзорһоо урид бэелүүлжэ шадаа. Түсэбһөө үлүү 683 центнер мяха, 9108 центнер һү, 45 центнер нооһо худалдаһан байна.

Мал ажалые хүдөөгэй онсо шухала һалбари болгохо гэһэн партиин Центральна Комитедэй уряалые совхозой бүхы малшад харюусалга ехэтэйгээр хүлеэн абаһан байна. Саашадаа мяха, һү болон нооһо үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ, арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые болзорһоо урид бэелүүлхэ гээшэ бидэнэрэй уялга мүн гэжэ тэдэнэр тоолоно.

Мал ажалай продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ гол нөөсэ адууһа малай ашаг шэмэ ехэ болгохо, малай тоо олошоруулха, ажалай технологи нарижуулан һайжаруулха ба мал ажал эрхилэлгын культура дээшэлүүлхэ хэрэгтэ бии гэжэ бидэнэр ойлгонобди.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ продукци үйлэдбэрилгые ехэ болгохо гээшэ шухала гэжэ һайса ойлгоһон хадаа совхозой коллектив малай үбэлжэлгын энэ жэлэй орёо бэрхэ эрхэ байдалда адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ арга боломжонуудаа бэдэрнэ. Тэжээл буйлуулха хүдэлмэрие һайнаар эмхидхэһэнэй, адууһа малаа оролдосотойгоор харууһалһанай ашаар ажахымнай нэгэдэхи кварталай түсэб мяха худалдалгаар 139 процент, һүөөр — 149 процент дүүргэһэн байна.

Бии байгаа арга боломжонуудаа, нөөсэнүүдээ тооложо үзөөд, бидэнэр энэ жэлдэ гүрэндэ мяха худалдалгаа урда жэлэйхиһээ 7 процентээр, һү — 3 процентээр ехэ болгохо гэжэ шиидээбди. Бүхыдөө табан жэлэй туршада мяха үйлэдбэрилгэ ба гүрэндэ худалдалга 12 процентээр, һү — 13, нооһо — 8 процентээр дээшэлүүлэгдэхэ байна.

Энэ зорилгоор эбэртэ бодо малай болон хонидой тоо толгой саашадань олошоруулха, һүрэгүүдые үдхэхэ хүдэлмэреэ һайжаруулха, адууһа малые түлжүүлхэ ба шахан таргалуулха хүдэлмэрие промышленна технологидо оруулха талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүд бэелүүлэгдэхээр хараалагданхай. Табан жэлэй эсэстэ эбэртэ бодо малай тоо 4,4 мянган толгойһоо олон, тэрэ тоодо 1600 үнеэд, 20,5 мянган хонитой, тэрэ тоодо 10 мянганһаа үсөөн бэшэ эхэ хонитой байхабди. Малые түлжүүлхэ ба шахаха талаар түйлагдаһан дүй дүршэлөө хэрэглэжэ, шахан таргалуулагдажа байһан үхэрнүүдэй шэгнүүрэй нэмэлтые сүүдхэдэ дунда зэргээр адагынь 900 граммда, хонидой — 120 граммда хүргэхэбди.

Тиихэдээ гүрэндэ тушаагдаха үхэрнүүдэй дунда зэргын шэгнүүрые 380 килограммда, хонидой — 38—40 килограммда хүргэхэ байнабди.

Һү болон нооһо үйлэдбэрилгые ехэ болгохо гээшэ совхозой гол шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно. Табан жэлэй эсэстэ һү үйлэдбэрилгын хэмжээ 8,6 мянган тоннодо, нооһо — 300 тоннодо хүргэхэ, жэлдээ үнеэн бүриһөө һаагдадаг һүнэй хэмжээе дунда зэргээр 200 килограммаар ехэ болгохо зорилго совхозой коллектив урдаа табина. Тэжээл үйлэдбэрилгые нилээд ехэ болгохо зорилгоор совхознай тарилгынгаа талмайе хубилгажа, ороохото ургамалнуудай хахадһаа бага бэшые тэжээлдэ хэрэглэхэ ороохото ургамалнуудые ургуулха түрүү технологи хэрэглэдэг болоһоной ашаар силосто хэрэглэхэ кукурузын ногооной ургасые гектарай 180 центнертэ, корнеплодуудай ургасые 250 центнертэ, нэгэ жэлэй болон олон жэлэй ногоонуудай ургасые 20 центнертэ хүргэхеэр хараалагдана. Бүдүүн тэжээл бэлэдхэлгэ жэлдээ дунда зэргээр 66 процентээр, шэмэтэ тэжээл — 17 процентээр дээшэлүүлэгдэхэ юм. Табан жэлэй эсэстэ ажахымнай малай условно толгой бүридэ адагынь 11 центнер тэжээлэй единицэ хүртэхөөр эдэ зүйлэй тэжээлнүүдтэй байха юм.

Тэжээлэй шанарые һайжаруулха, тэрэниие бэлэдхэхэ ба хадагалха үедэ гээлтыень хорооха зорилгоор элдэб нэмэлтэнүүдые хэрэглэхэ, шэмэтэ тэжээлые азот элбэгтэй нэмэлтэнүүдээр шанаржуулха, тэжээлые гранул, брикет болгохо ба тэжээлэй шанарые дээшэлүүлхэ бусад арганууд хэрэглэгдэхэ юм.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй туршада совхоз дотор үйлэдбэриин, соёлой-ажаһуудалай барилганууд болон гэр байра ехээр бүтээгдэхээр хараалагдана. 600 үхэрэй багтаха 3 байра, хонидой 6 байра, хони шахан таргалуулха байра, 480 һурагшадай һууритай һургуули, 120 һууритай интернат, 2 магазин, медпункт болон 4500 дүрбэлжэн метр хэмжээнэй байрын гэрнүүд баригдаха байна.

Совхозой дирекци, партийна болон комсомолой организацинууд социалис мүрысөө хүгжөөхэ бүхы хүдэлмэреэ ябуулхадаа «Ашаг үрэтэйгөөр ба шанартайгаар хүдэлхэ» гэһэн уряа доро эмхидхэхэ, ниитын зөөридэ эзэн ёһоор хандаха, бии байгаа бүхы нөөсэнүүдээ шадабаритайгаар ба ашагтайгаар хэрэглэхэ, хүдэлмэришэн бүхэнэй даалгаһан хэрэгтээ үнэн сэдьхэлһээ хандаха арга олгохо байна.

Мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгые ба гүрэндэ худалдалгые саашадань ехэ болгохын, арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые болзорһоо урид бэелүүлхын түлөө социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень республикын бүхы колхозниггуудые, совхозуудай хүдэлмэришэдые болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бидэнэр уряалнабди.

Коллективэй үмэнэһөө гараа табигшад:

А. А. КОЛОДИНА, Д. Ц. ЮНДОНОВА — һаалишад; **Д. Т. ЦЫРЕНОВ, Д. Л. БАДМАЕВА, И. Е. ТЕЛЕХОВ** — хонишод; **Д-Ц. Т. БАДМАЕВА, Л. Ц. ЖАБАНАЕВ** — һү һаалиин фермэнүүдые даагшад; **Д. В. ФЕДОТОВ, И. Ф. АРСЕНЬЕВ** — отделенинүүдые эрхилэгшэд; **В. Ж. БАНЗАРАКЦАЕВ** — ахамад ветврач, **А. Д. ЖАБАНАЕВ** — ахамад зоотехник, **И. К. ХАРЛАМОВ** — ахамад инженер, **Н. А. ИГИШЕВ** — ахамад агроном, **Г. Ж. ТАРБАЕВ** — рабочкемой түрүүлэгшэ, **С. Г. ГАРМАЕВ** — партийна комитедэй секретарь, **С. М. ФИЛИППОВ** — совхозой директор.

АРБАН НЭГЭДЭХИ ТАБАН ЖЭЛДЭ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ҮЙЛЭДБЭРНЛХЭ, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАХА ТАЛААР ЯРУУНЫН РАЙОНОЙ «КОММУНИЗМ» КОЛХОЗОЙ КОЛХОЗНИГУУД БОЛОН МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ АБАҺАН

СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Бүхы совет арадтаа хамта КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй тоосоото элидхэл соо хэлэгдэһэн заабаринууд болон тобшололнуудые, «1981—1985 онуудай, 1990 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа болон социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд» соо табигдаһан зорилгонуудые манай колхозой коллектив урма баяртайгаар угтаа.

Мал ажалые хүдөөдэхи онсо шухала һалбари болгохо гэһэн КПСС-эй ЦК-гай уряае колхозой бүхы ажалшад тон ехэ харюусалгатайда тоолоно. Партиин хараалһан эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө бодото хубитые оруулха гээшэ манай ниитын нангин уялга болоно гэжэ тоолонобди.

Хэблэлдэ толилогдоһон мэдээсэлэй ёһоор, арбан нэгэдэхи табан жэлдэ мал ажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдахын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэһэн патриотическа үүсхэл Черкасска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гаргаһан байна.

Мал ажалай продуктнуудые худалдаха гүрэнэй түсэбүүдые болзорһоонь урид, үлүүлэн дүүргэхэ, мүн бүхы үйлэдбэриин ашаг үрые болон дүнгүүдэй шанарые эрид һайжаруулха гээшэ ажахы бүхэнэй тодорхой зорилго байха ёһотой гэжэ ойлгонобди.

Бидэ өөһэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзөөд байхадаа, мяха ехээр үйлэдбэрилхэ талаар хэрэглэгдээгүй нөөсэнүүд манда үшөөл бии гэжэ мэдэрнэбди. Тиимэһээ энэ 1981 ондо нёдондонойхитой сасуулхада мяха үйлэдбэрилгые—24 процентээр, харин арбан нэгэдэхи табан жэлэй эсэстэ тэрэнээ 49—50 процентээр ехэ болгохо гэжэ шиидээбди.

Тиихэдээ бүхы мал ажалай үрэ дүнгүүдэй шанарыень һайжаруулха хэрэгтэ гол анхарал хандуулхабди. Үхэр бүхэниие дунда зэргээр 360—370 килограмм, хонин бүхэниие—40 килограмм шэгнүүртэй болгожо, гүрэндэ худалдаха арга боломжо ажахыда бии. Бүхы малнай эрхим тарган болгогдожо, худалдагдаха юм. Энээниие бэелүүлхын тула табан жэлэй түрүүшын жэлнүүдһээ эхилжэ үхэр малые һайнаар шахан таргалуулдаг болохо, колхозой бүхы таряалан, сабшалангые зүбөөр ашаглан хэрэглэжэ, үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэдэг болохо байнабди.

Мал ажалые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүдые хараалхадаа, түбхын түрүүн үбһэ тэжээл элбэгээр, хүсэд хүрэхөөр бэлэдхэдэг болохо хэдэн олон комплексно хэмжээнүүдые бэелүүлхээр хараалнабди. Үбһэ тэжээл үйлэдбэрилгые цехэй гуримаар эмхидхэжэ, бэеэ дааһан тусхай һалбари болгообди.

Тарилгын хубаарилга шэнээр табигдажа байна. Тиихэдээ малай тэжээл болгохоор ороохото ургамалнуудые ехээр таридаг болообди. Таряалангай нилээд ехэ хубида хабарай хара таряан, обёос, ешмээн гэхэ мэтэ манай эндэхи эрхэ байдалда һайн ургаса үгэдэг ургамалнуудые таринабди. Тэжээлэй ургамалнууд сооһоо илангаяа олон жэлэй таримал ногоо—сибириин волоснец, овсяница луговая гэхэ мэтэ ногоонуудые ехээр таридаг болохомнай.

Тэжээлэй шанарые һайжаруулха, тэрэнэй шэмэтэ бодосуудай ехээр гээгдэхэгүйнь тула силос, сенаж, витаминтай ногооной гурил гэхэ мэтэ тэжээлые хадагалха һайн капитальна түхеэрэлгэнүүдые барижа байнабди. Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ түрүү технологи үргэнөөр хэрэглэгдэхэ. Тэжээл буйлуулха хүсэд оньһожоруулагдаһан цех баригдаад, ашаглалгада оруулагдаа. Тэндэ бүдүүн тэжээл, ороохо таряанай зүйл үйрүүлэгдэнэ, гранул, брикедүүд болгогдон гаргагдана.

Саашадань һү ехээр үйлэдбэрилдэг болохо зорилготойгоор һаалиин үнеэдые олошоруулжа, табан жэлэй эсэс болотор тэдэнэйгээ тоое 650 толгойдо хүргэхэбди. Табан жэлэй эсэс болотор үнеэн бүхэнэй һү һаамые жэлдэ дунда зэргээр 200 килограммаар ехэ болгохо гэхэ гү, али тэрэниие 12 процентээр дээшэлүүлхэ зорилго табигдана. Энээнэй ашаар 1981 ондо һү худалдалга— 12 процентээр, харин 1985 ондо 30 процентээр ехэ болгогдохо юм. Бүхы һүнэй 80 процентнь 1-дэхи сортоор худалдагдаха байна. Энэ табан жэл соо гүрэндэ нооһо худалдалгые 15 процентээр дээшэлүүлхэбди.

Табан жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, фермэнүүдтэ продукци үйлэдбэрилгые ехэ болгохо гээшэ тон шухала байһаниие һайн ойлгонобди. Байгша оной үбэлжэлгые колхозой малшадай эмхитэйгээр үнгэргэһэнэйнь ашаар үнеэдэй һү шэмые дээшэлүүлхэ, эхэ хонидһоо хурьга олоор абаха талаар һайн үрэ дүнгүүд түйлагдаа. Түсэбэй ёһоор 6400 хурьган абтаха аад, бүхыдөө 7599 хурьган абтаа гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 94,6 хурьган түлжүүлэгдэнэ. Хэрбээ нёдондо жэлэй майн эхеэр гүрэндэ 1936 центнер һүн худалдагдаһан һаа, мүнөө энэ үе соо 2609 центнер гэхэ гү, али урда жэлэйхиһээ 34,8 процентээр ехэ һүн бэлэдхэлэй пунктда оруулагдаа. Колхоз мяха худалдаха хахад жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ.

Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, хүн зоной дунда эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулха хэрэгтэ колхозой партийна, профсоюзай болон комсомолой эмхинүүд ехэ анхарал хандуулна. Түрүү коллективүүдые, эрхимлэһэн хүнүүдые моральна болон материальна талаар урмашуулха гуримые улам нарижуулан һайжаруулха, малшадта хүдэлмэриин, соёлой болон ажаһуудалай таарамжатай һайн эрхэ байдал бии болгохо хэрэгтэ ехэ анхарал табинабди.

Черкасска областиин малшадай үүсхэлые эдэбхитэйгээр дэмжэел гэжэ республикынгаа хүдөөгэй бүхы ажалшадые уряалнабди. Тиигэжэ мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ хэрэгтэ эрид хубилалта хэхын, мал ажалда бии байһан бүхы арга боломжо, нөөсэнүүдые дүүрэнээр ашаглахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэн, арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө маанадһаа дулдыдаха бүхы юумэ бэелүүлэел.

Колхозой коллективэй хамтын суглаанай даалгабаряар энэ уялгада гар табигшад;

Н-С. Ц. ДАШИНИМАЕВ — ахалагша хонишон, **А. Ц. ЖАМЬЯНОВА** — һаалишан, **В. К. КЛИМОВ** — механизатор, **Б. Б. БАЗАРОВ** — эбэртэ бодо малай цехэй начальник, **Г. Я. КЛИМОВ** — хонин ажалай цехэй начальник **Б-Д. Д. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ** — таряан ажалай цехэй начальник, **Ц. Д. ГАЛСАНОВ** — профкомой түрүүлэгшэ, **Е. В ЖДАНОВ** — партбюрогой секретарь, **Л. Ц. ЦЫДЫПОВ** — колхозой түрүүлэгшэ

Ким Иванович Фомин Гусиноозерскын ГРЭС-эй эрхим бэрэ мэргэжэлтэдэй нэгэн болоно. Тэрэ ажал хэрэгтээ тон харюусалгатайгаар хандадаг, өөрынгөө мэргэжэлдэ залуушуулые олоор һургаад габьятай. Нүхэр К. И. Фоминай хүтэлбэрилдэг халаанайхид партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гэһэн зорилготойгоор социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, үлэр бүринигөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: К. И. Фомин ажалдаа.

Н. ДРИГЕНКОВАЙ фото.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗҺАА

ХҮН ЗОНИИЕ АЖАҺУУДАЛАЙ ТАЛААР ХАНГАДАГ НЭГЭДЭЛНҮҮДЭЙ, ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Арбадахи табан жэлэй даабаринууд болон хүн зониие хангаха, хангалгын культурые дээшэлүүлхэ талаар абаһан социалис «уялгануудаа дүүргэхэдээ түйлаһан эмхиалтануудайнь түлөө **шагнаха:**

Буряадай АССР-һээ

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Афанасьев Георгий Васильевичые — мебель заһабарилха болон бүтээхэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй модоной уран дархан.

АРАДУУДАЙ ХАНИ БАРИСААНАЙ ОРДЕНООР

Казазаева Вера Афанасьевнае — үйлэдбэриин «Байкал» нэгэдэлэй хубсаһа э... хэгшэ.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Агалова Эльза Ивановнае — ажаһуудалай элдэб янзын хангалтын албанай нэгэдэлэй парикмахер.

Малханов Николай Алексеевичые — Буряадай АССР-эй ажаһуудалай хангалгын министерствын главна инженер.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН II ШАТЫН ОРДЕНООР

Клементьева Валентина Егоровнае — трикотаж зүйлнүүдые заһабарилха, нэхэхэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй нэхэгшэ.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Ожгибисова Надежда Ивановнае — хүн зониие ажаһуудалай талаар хангалгын Хойто-Байгалай комбинадай оёдолшон

Хлебосолова Людмила Александровнае — ажаһуудалай машина болон приборнуудые заһабарилха үйлэдбэриин нэгэдэлэй часышан.

Якушин Петр Давыдовичые — радио- болон телевизионно аппаратура заһабарилха үйлэдбэриин нэгэдэлэй радиомеханик.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Альчиханова Матрена Аладиевнае — үйлэдбэриин «Байкал» нэгэдэлэй оёдолшон.

Дашеева Цырен-Ханда Цыренжаповнае — үйлэдбэриин «Чайка» нэгэдэлэй захил тушаан абагша.

Осенкова Мария Сергеевнае — хүн зониие хангалгын Зэдын районно үйлэдбэриин нэгэдэлэй оёдолшон.

Ринчинова Зинаида Цыбикдоржиевнае — хүн зониие хангалгын Яруунын комбинадай хубсаһа эсхэгшэ.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Ведерникова Юлия Васильевнае — хүн зониие хангалгын Сотниковой комбинадай хүдэлмэрилэгшэ.

Платонова Галина Гавриловнае — хүн зониие ажаһуудалай талаар хангалгын Баунтын комбинадай оёдолшон.

Халгаева Зоя Фёдоровнае — үйлэдбэриин «Труд» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэ.

Шелковникова Анна Ивановнае — хүн зониие хангалгын Баргажанай комбинадай оёдолшон.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. БРЕЖНЕВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1981 оной апрелиин 13.

МАЛ АЖАЛ — онсо шухала һалбари

ОНСО АНХАРАЛ ХЭРЭГТЭЙ

ОРОН дотороо эдеэ хоолой үргэн ехэ программа зохёон бэелүүлхэ тухай партиин XXVI съезд дээрэ онсо анхарал хандуулагдаа бэлэй. Энэ программын үндэһэ һууринь хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгэтэй сэхэ холбоотой гээшэ.

«Эндэ нэн түрүүн мяха болон мал ажалай бусад продуктнуудта би анхарна гээшэб. Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ мяха үйлэдбэрилгые 3 миллион тонноһоо ехээр нэмээжэ, тэрэниие 1985 ондо 18,2 миллион тоннодо хүргэхэ хэрэгтэй. Энэмнай доодо талань болоно. Тиимэһээ КПСС-эй Центральна Комитет мал ажалые мүнөөдэр хүдөөгэй онсо шухала һалбари гэжэ тоолоно», — гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев тоосоото элидхэл дотороо тэмдэглэһэн байна.

Мал ажал эрхилдэг манай республикын колхоз болон совхозуудта хони үсхэбэрилгэ гол һуури эзэлнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ, илангаяа КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1978 он) Пленумһээ хойшонхи үедэ хони үсхэбэрилгые хүгжөөхэ талаар хэдэ хэдэн шухала хэмжээнүүд бэелүүлэгдэжэ эхилһэн байна.

Республикын ажахынуудта хонидой үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри ябуулһанай ашаар Забайкалиин үүлтэрэй буряадай түхэлэй үүлтэртэ хонид бии болгогдоод, олошоруулагдажа захалһан жэшээтэй. Хони үсхэбэрилхэ үйлэдбэриин бааза хүгжөөхэ хэрэгтэ урдынхиһаа ехэ мүнгэ зөөри гаргашалагдаһан, хонидой олон шэнэ байранууд баригдаһан байха юм. Элэ бүхы хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябуулха хэрэгтэ манай нэгэдэлэй ажахынуудта онсо ехэ анхарал хандуулагдана.

Тиигэбэшье һүүлэй хэдэн ган гасуур жэлнүүд хонин ажахыдамнай ехэхэн хохидол ушаруулаа. Үбһэ тэжээлэй дуталдаһан дээрэһээ хонидой үхэл гарза, һубайралга дээшэлжэ, хонидой тоо толгой нилээд үсөөрһэн байха юм. Энэ гээгдэлһээ түргэнөөр гаража, хонин һүрэгүүдээ олошоруулжа, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэл шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

Гүрэн түрын ехэ туһаламжа хүргэһэнэй, хонишодой оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар энэ жэлэй үбэлжэлгэ, түл абалга нилээд һайнаар үнгэржэ байнхай. Манай нэгэдэлдэ ородог 7 совхоз, 3 колхоздо майн 1-нэй байдалаар 102561 хурьган түлжүүлэгдэжэ байна гэхэ гү, али түсэбөөр хараалагдаһанһаа 4,4 мянгаар олон болоно.

Түл абаха хүдэлмэри Чисаанын, Загарайн, Анаагай болон Үдын совхозуудта, Зэдын районой «Коммунизм», Сэлэнгын районой Карл Марксын нэрэмжэтэ, Бэшүүрэй «Победа» колхозуудта эмхитэй һайнаар ябуулагдажа, урда жэлэйхиһээ нилээд олон түл абтаа. Жэшээнь, «Коммунизм» колхоз зуун хонин бүриһөө 103 хурьга абанхай. Эндэхи эхэ хониные харууһалдаг 16 бригадын 15-ниинь зуутанай зэргэдэ гараа. Мүн нэгэдэлэймнай ажахынуудта хони, хурьгадай үхэл гарза нёдондонойхиһоо 3,5 дахинаар бага болоо.

Хонин бүриһөө хурьга абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байһан хонишолон бригадануудай тоо дүрбэ дахин шахуу олошоржо, мүнөө 82-то хүрэнхэй. Борьёогой совхозой суута хонишон, Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат Гасарун Лубсанович Рабдаев отарынгаа зуун хонин бүриһөө 123,1 хурьга томо болгожо байна. Мүн эндэхи «Коммунизм» колхозой хонишод Дугар Найданович Цыренов, Ханда Найдановна Дымбрылова гэгшэдэй старынхид мүн лэ эды шэнээн хурьгадые түлжүүлжэ байнхай. Загаһатын совхозой түрүүшүүл Цырен-Ханда Цыреновна Дамшаева, Намжил-Доржо Цыренович Дондоков, Михаил Махасович Шалдев, Георгий Михайлович Михайлов, Чисаанын совхозой — Сандак Шагдарович Доржиев, Чимит-Доржо Соктоевич Содномов, Сэлэнгын совхозой — Бабасан Галсанович Данзанов, Үдын совхозой — Георгий Мархаевич Бимбаев, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой — Арья Нагмитович Цыбикдоржиев болон бусад түл олоор абажа, түсэбтэ даабаряа холо үлүүлэнхэй. Сэлэнгын совхозой ахалагша хонишон Виктор Ефимович Шилов отарынгаа зуун хонин бүриһөө 135,2 хурьга томо болгожо байна.

Мүнөө үедэ абаһан түл түрэсэеэ гээлтэ хоролтодо оруулангүй хүхэ ногоон дээрэ гаргаха гэжэ хонишод бүхы хүсөөрөө оролдоно. Эгээн лэ энээхэн үедэ хурьгадай 5—6 һаратай болотор бэень түргэнөөр томо болодог, сүүдхэдэ шэгнүүрэ 350—400 грамм хүрэтэр нэмээдэг, нооһониинь үдхэрдэг байха юм. Тиимэһээ хурьгадые эхэһээнь һалгаатар һайнаар харууһалха, эхэдэнь хүхүүлхэһээ гадна элдэб тэжээлээр хангаха шухала. Түрүү хонишод эхыень амяарынь бэлшээгээд, хурьгадтаа һайхан үбһэ, ногооной гурил, холимог тэжээл, минеральна зүйлнүүдые хүсэд хүрэхөөр үгэдэг байна. Хурьгадые эхэһээнь һалгаатар 23—24 килограммда хүргэхэ зорилго табигдана.

Урда жэлнүүдтэ отарануудые зуһаланда нүүлгэхэ үедэ, тэндэ дулаан байрагүй байһан дээрэһээ хабарай хаг-суутай сагта хурьгад хүйтэ абажа үбшэлдэг, үхэл гарзада ородог байгаа. Байгша ондо энээндэ ехэ анхарал хандуулха хэрэгтэй. Колхоз болон совхозуудай зоо-ветеринарна мэргэжэлтэд хурьгатай хонидые зуһаланда нүүлгэхэ үедэ онсо анхарал хандуулха, зуһаланда хурьгадай хорохо һарабша, дал түхеэрхэ шухала. Мүн энэ үедэ хурьгадые тэжээлээр хангаха асуудал шиидхэгдэхэ зэргэтэй. Хэмэл һү, таряа талханай зүйл, зөөлэн үбһэн үгтэхэ зэргэтэй.

Мүнөө жэлдэ олохон ажахынуудта үбһэ элбэг үлэхөөр тухайлагдана. Тиимэһээ үбэлэй эртын эрэ хурьгадые эхэһээ һалгааһаар лэ нэгэ газарта суглуулжа, һайнаар эдеэлүүлхэ, харууһалха, шахан таргалуулха хүдэлмэри эмхидхэхэ арга бии. Тэдэ хурьгадые намар болотор таргалуулаад, гүрэндэ худалдажа болохо юм. Энээнэй ашаар нилээд ехэ хонинной мяхан нэмэжэ абтаха ушартай. Саашадаа хонин ажалай ашаг үрэ дээшэлүүлхын тула жэлдээ 160—180 мянган хурьгадые түрэһэн жэлдэнь гүрэндэ тушааха арга бии. Энэ табан жэлэй эсэстэ республикын ажахынуудта адагынь 300 мянган хурьгадые түргэн зуура түлжүүлжэ, түрэһэн жэлдэнь бэлэдхэлэй пунктда оруулха зорилго табигданхай.

Гэхэтэй хамта, байгша ондоо гүрэндэ худалдагдаха хонидые һайнаар бэлшээн, шахан таргалуулха хүдэлмэрие хаа хаанагүй зохидоор эмхидхэхэ, хонидые шахан таргалуулха, байрануудые түхеэрхэ, бии байгаашадыень хүсэдөөр хэрэглэхэ шухала болоно. Имагтал хонидые бэлшээн, шахан таргалуулха хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэдэг дээрэһээ гүрэндэ бага шэгнүүртэй, туранхай хонид олоор тушаагдана бшуу. Иимэ байдалтай саашадаа эбсэхээр бэшэ байһаниинь ойлгосотой бэзэ. Тиимэһээ хонидые шахан таргалуулха байрануудта дүтэ ногооноор сабшажа эдюулхэ тарилга хэхэ саг ерэнхэй.

Хонин ажалай шухала ... дэлмэриин нэгэн — нооһо хай... шалалга мүн. Энэ хүдэлмэридэ эртээнһээ бэлдэжэ, эм... хитэй һайнаар үнгэргэхэ ... шэ хонин ажалай ашаг үр... дээшэлүүлгэдэ сэхэ нүлөө... хэ байна. Манай нэгэд... мэдээтэй Үдын совхоздо ... нидой нооһо хайшалха ... дэлмэри нилээд гурим... лагданхай. Эндэ хонишо... үгтэхэ ажалай түлөөһэн ... бэр утаһанай гарасаар ... дорхойлогдодог байна. Тии... һээ хонишод сэбэр һайн ... һо абаха гэжэ оролдоно. Эн... совхоздо хонидой нооһо ха... шалха томодхогдоһон пун... бии. Тэндэ дүршэл шадаб... ритай хайшашад табигд... нооһо гутааха, дабхар ... шалха, нооһо бутаргаха ... римтанууд усадхагдаа ... ной. Мүн Борьёогой, За... һатын совхозуудта энэ ... дэлмэри зохидоор ябуул... дажа, һайн шанартай ... һон абтадаг болонхой. ... жэлдэ манай нэгэдэлэй ... дог бүхы ажахынуудта ... совхозуудай дүй дүршэл... бүрин нэбтэрүүлхэ хүсэлт... бии.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Үдын, Анаагай совхозуудта ... гаад эхэ хонидые хурь... таинь байлгаха шэнэ ... лэй томо байранууд б... дэжэ, тэндэ калорифер ... шэн тодхогдожо, түл аба... ла угаа зохид байһанаа ... руулаа. Иимэ байранууд ... хуурай, дулаан, һаруул ... на бшуу. Саашадаа энэ ... ектын ёһоор, бусад ... нуудта хонидой олон ба... нууд баригдаха юм.

Хонин һүрэгүүдээ ... һайн шанартай тэжээ... дүүрэн хангаха, тэрэ... оньһон аргаар тараажа ... дэг болохын тула тэжэ... холисо, гранул үйлэдбэ... дэг болохо хэмжээнүүд ... тажа байна. Манай хар... та ажахынуудта эхэ ... дой отарануудай дэргэд... шалан түхеэрхэ, зеле... рапс тариха хүдэлмэри ... һээ жэлдэ үргэнөөр ... лагдана. Энэ жэлдэшье ... дэн отарануудай дэргэ... тарилга хорёологдожо ... хай. Хонидто ганса үбһэ, ... ленко, һолоомо эдюулхэ ... шэ, мүн рациондонь се... ба силос оруулалсаха ... рилготойбди. КПСС-эй ... мой, республикын Мини... нүүдэй Соведэй 1978 ... абаһан тогтоолой ёһоор ... дэ хонин бүридэ 200-... килограмм тэжээлэй е... цэ хүртэхөөр тэжээл б... хэхээр хараалагданхай. ... тэжээлые белогоор ... дүүлхэ хэмжээнүүд ... байна.

Хонин ажалай эдэ ... ла зорилгонуудые ам... тайгаар шиидхэхэ гэжэ ... най нэгэдэлэй хүтэлбэри... шэд болон мэргэжэлтэ... хы хүсөөрөө оролдожо ... на. Энэмнай КПСС-эй XX... съездын шиидхэбэри бэе... хэ хэрэгтэ зорюулагда...

Х. ДОРЖИ...,
«Овцепром» нэгэдэ... таһагые даагш...

МУЗЕЙНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭРЫЕ УГТУУЛАН

ҺОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГАНУУД

Майн 18-да Музейнүүдэй уласхоорондын үдэр жэл бүри тэмдэглэгдэдэг болонхой. Тэрэ үдэрые угтуулан, манай Улаан-Үдэдэ майн 12-hоо эхилжэ, музейнүүдэй долоон хоног үнгэргэгдэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан М. Н. Хангаловай нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлгын музейн научна хүдэлмэрилэгшэ Н. Б. ТРИФОНОВАДЭ манай корреспондент хандажа, хөөрэлдэhэн байна.

— Музейнүүдэй уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаhан үргэн ехэ хэмжээ ябуулга түсэблэгдэнхэй, — гэжэ Наталья Борисовна хөөрэбэ. — Нүүдэл выставкэнүүд хүдэлжэ эхилээд байна. Жэшээнь, «Түүхын дурасхаалта газарнуудые хамгаалха талаар ленинскэ политика» гэhэн темээр выставкэ БМДК-гай улаан булан соо эмхидхэгдээ. Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой улаан булан соо «Буряадай комсомолой алдарта зам» гэhэн выставкэ хүдэлжэ эхилбэ. Мүн баhа hонирхолтой уулзалганууд манай нэгэдэлэй музейнүүдтэ үнгэргэгдэнэ. Краснодарска хизаарай нютагуудта дайнай үедэ комсомолшууд яажа фашистнуудтай тэмсээб гэжэ тэрэ үедэ ВЛКСМ-эй Красногородско нюуса райкомой секретарь ябаhан М. Г. Авдокина hаяхан музейдэмнай болоhон уулзалгада хабаадаад хөөрэбэ.

— Эдиршүүлые ажалда hургаха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ажалай түрүүшүүлэй дэлгэр жэшээ угаа ехэ нүлөөтэй юм, — гэжэ Н. Б. Трифонова үгэеэ саашань үргэлжэлүүлнэ. —Ажалай түрүүшүүд тухай экспозици манай музейдэ горитой hуури эзэлдэг. Тиимэhээ «Экспозици геройнүүдтэй уулзалга» [illegible] hонирхолтойгоор үнгэрдэг байна. Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинадай суута нэхэгшэ, Ажалай Алдар Солын III шатын орденто В. В. Федосеевагай hаяхан уулзалга болоо. Ажалай баатар өөрынгөө хүдэлмэри тухай, хамтынгаа [illegible] хөөрэхэдэ [illegible].

Эдиршүүлые пионернэ манай музейдэ hур[illegible] үнгэрдэг. Бүхы наhаяа пионерэй [illegible] зорюулhан республикын hургуулиин гэгээрэлэй [illegible] А. С. Плужникова уржа, эдир хүбүүд, баса hаяхан пионернэ болоо.

— Ниислэл хотынгоо хүн зоние музейнүүдтэмнай эдэ [illegible]рнүүдтэ орохыень газетын [illegible]даhаар дамжуулан уриха [illegible]наб, —гээд нүхэр Трифонова үгэеэ дүүргэбэ.

М. ДАНИЛОВА.

ҮНГЭ БҮХЭНИИЕ БЭЛЭГЛЭХЭ

Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музей соо РСФСР-эй Уран зураашадай холбооной эмхидхэhэн уран шэмэглэлэй искусствын выставкэ нээгдэбэ. Эндэ табигдаhан бүтээлнүүд Сибириин олон хото городуудаар харуулагдаhан байна.

«Совет Росси-4», «Совет Росси-5», «Түрэл нютагаараа», «Бидэ БАМ баринабди» гэхэ мэтын үргэн ехэ выставкэнүүдтэ табигдаhан уран шэмэглэлэй бүтээлнүүдhээ тон hайнуудынь шэлэгдэжэ, тус выставкэдэ табигдапан байна.

Дээрэ дурсагдаhан выставкэнүүд hүүлэй табан жэл соо үнгэргэгдэhэн юм. Манай республикаhаа тэдээндэ олон уран зураашад хабаадаа hэн. Жэшээнь, А. Хомяков, Р. Жимбиева, В. Базарова, С. Ринчинов, Г. Тимин болон бусад өөhэдынгөө бүтээлнүүдые табидаг байгаа.

Энэ выставкэдэ 100 гаран уран бүтээлнүүд табигдаа. Зал соогуур ябахадаа бидэ шэлээр, шаажангаар, түмэрөөр, модоор хэгдэhэн уран шэмэглэлэй зүйлнүүдые харанабди. Керамика, гобеленшье баhал бии.

«Дабhа-хилээмэн» гэhэн үргэн ехэ панно харая. Энэ хадаа Ленинградай залуу уран зурааша Л. Успенскаягай бүтээл болоно. Юрын ситец бүдэй олон янза үртэhэнэй угалза зурагуудые бүридхэн няажа, зүйжэ байгаад энэ панно байгуулhан байна.

Мүн лэ Ленинградай уран зурааша М. Курисай «Шатар», Осетиин уран зурааша О. Незаровагай «Манай хаданууд» гэhэн гобеленүүд угаа hонирхолтой. Элдэб утаhаар, ноо[illegible]

[illegible]

hаа дуратай гээшэ. Бязиковай «Үйhэн» гэжэ хрустальна ваза музейдэ ороhон хүн бүхэнэй дурые татана. Нэгэшье үлүү юумэгүй дүрсөөрөө, алмазна хюреэгээр hиилэн гаргаhан гоё угалзаараа, досоогоо ямар нэгэн баяр баясхалан хадагалаад байhан мэтэ түхэлөөрөө тэрэ хрусталь хүнэй нюдые хужарлуулна.

«Тайга» гэжэ ваза мүн лэ hонирхолтой. Энэ ваза сульфитно-цинковэ шэлээр хэгдэhэн. Эндэ үнгэ зүhын наадые ехэтэ хэрэглэхэ гэжэ hанаhан байгаа. Тус вазын автор Э. Иыги яhала гоё бүтээл табяа гэжэ тэмдэглэлтэй.

Шаажангаар юумэ хэхэ гээшэ мүн үни холын түүхэтэй ааб даа. Россиин шаажан М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Ленинградай заводhоо эхитэй. Тус завод совет шаажангай hураг сууе бүхы дэлхэйгээр тарааhан юм. Ленинградай шаажангай заводто хүдэлдэг уран зураашадай коллектив классицизмын ёhо заншалые сахижа, нимгэхэн, газаа талаhаань тон багаар шэрдэhэн амhартануудые бии болгохо гэжэ оролдодог.

Л. Благай «Залуушуул», Е. Фирсовагай «Искусствын фестиваль», Л. Григорьевагай «Русь», Г. Линчевскаягай «Хойто зүгэй ой модон» гэхэ мэтэ вазанууд, сервизүүд выставкэдэ табигдаа.

Манай республикада шаажангаар уран бүтээл хэдэг уран зураашад бии. Жэшээнь, Валентина Базарова hүүлэй жэлнүүдтэ hайн бүтээлнүүдые бэлдээ. Энэшье выставкэдэ В. Базаровагай хэhэн амhартанууд табигдаhан байна. Тэрэнэй уран бүтээлнүүдэй орёо бэшэ түхэл маягаар илгаржа, хүнэй дурые татадаг гэжэ hанагдана.

Юу хэлэхэб, музейн залнууд соогуур шаажан амhартанууд олон. Жэшээнь «Зунай үдэшэ» гэжэ ваза [illegible]

[illegible] шангуудые абаhан байна. Шэлэй арга боломжо ехэ. Шэл гээшые дуратай соогоо нугалжа, хэршэжэ, дээрэнь юумэ зуража, hиилэжэ болохо. Ялагар үнгэтэй, гүнзэгы гэрэлтэй, хүндэ, хүдэр байhандань уран зураашад шэлдэ хэр үг[illegible] [illegible] шэбэгай, Н. Савинагай, А. Задорновагай болон бусадай зохёохы ажал эндэ яhала харагдаа. Шабараар юумэ хэгшэд элдэб онол аргые хэрэглэдэг, бүтээлнүүдэйнгээ түхэл маягта ехэ анхарал хандуулдаг байна. Эмаль, глазурь, хэрэглэhэнэйнь ашаар шабараар хэhэн уран бүтээлнүүд гоёшье, hонирхолтойшье болоно.

Түмэршэ дархашуул Россида үни урданhаа олон байhан ааб даа. Түмэрөөр юумэ хэдэг искусство hүүлэй үедэ олон хото городуудта hэргэжэ байнхай. Энэ выставкэдэ Владимир хотын уран зурааша Ю. Бородин түмэрөөр хэhэн бүтээлнүүдээ табиhан байна.

Уран шэмэглэлэй бүтээлнүүдэй түхэл маягайнгаа, жанрайнгаа талаар ондо ондоонуудшье hаа, нэрэтэй солотой уран зураашадай хажууда искусствын харгыда hая гаража ябаhан залуушуулай зэргэлээшье hаа, юрэдөө, энэ выставкын авторнуудай hанал бодол нэгэн — харагшадта юртэмсэ дэлхэйн үнгэ бүхэниие бэлэглэхэ.

С. МУНГАЛОВА,
Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейн директор.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. В. В. Орловой бүтээhэн шаажан гүсэнүүд; 2. А. П. Харитоновой «Москвагай газар» гэhэн ваза.

С. БАЛДУЕВАЙ фотонууд.

ҮЗЭЖЭ, ШЭНЖЭЛЖЭ ЗАХАЛБА

АПОЛЛОН Шадаевай зохёохы ажал ябуулга буряад литературын түүхэдэ горитойхон hуури эзэлдэг гэжэ мэдээжэ. «Бар тайга соо» гэжэ уянгата hайхан хэлээр бэшэгдэhэн туужыень, «Шампин баабай», «Ангуушад», «Жаргалантада» гэhэн рассказуудыень ,«Мэргэн», «Эрдэни» гэжэ зужэгүүдыень, «Уран тангариг», «Аляаhанай ноён» гэжэ ульгэрнүүдые хэн мэдэхэгүйб? Г. Цыдынжаповтай хамта бэшэhэн «Баяр» гэжэ хүгжэмтэ драмань 1940 ондо Москвада болоhон буряад искусствын декадада ехэ амжалтатайгаар табигдаhан юм. Бэлигтэй уран зохёолшын бүтээлнүүд хадаа дунда болон дээдэ hургуулинуудта шудалагдажа байдаг.

Тиигэбэшье тэрэнэй зохёохы ажал ябуулга болон зохёолнуудынь үшөөл хүсэдөөр шэнжэлэгдээгүй байhаар. Буряад литературын түүхые харуулха зорилготойгоор эмхидхэгдэжэ байhан музейдэ энэ талаар горитой юумэ хэгдэжэ байнхай. Юуб гэхэдэ, hаяхан А. И. Шадаевай хүгшэн — Мария Николаевна Халзанова уран зохёолшын олон зүйлнүүдые тушаагаа. Ямар юумэнүүд бэ?

1934 ондо буряад уран зохёолшодой түрүүшын съезд болоhон түүхэтэй. Тэрэ съездын делегат боложо, Алайрай аймагhаа ерэhэн Аполлон Иннокентьевичэй мандат бии. 1935 оной февралиин эхеэр Эрхүүдэ Зүүн Сибириин уран зохёолшодой нэгэдэхи конференци болоhон юм. Буряадай уран зохёолшодой түлөөлэгшэдэй дунда А. И. Шадаев оролсоhон байна. 55-дахи номертой мандат энээниие гэршэлнэ. 1948 онhоо 1958 он болотор А. Шадаев «Бурят-Монголой үнэн» газетын тусхай корреспондентээр Хориин болон Хэжэнгын аймагуудта хүдэлдэг байгаа гэжэ үнэмшэлгэhөөнь мэдэхээр. А. И. Шадаевай баримтата документнүүд олон байна. Тэдэнэйнь дунда нэгэниинь ехэ hонирхолтой. Энэнь хадаа 1939 оной февралиин 19-дэ «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор уран зохёолшын шагнагдаhан тухай үнэмшэлгэдэ А. И. Шадаев Москвагай гүрэнэй театрай hуралсал-үйлэдбэриин комбинадай драмын факультедэй I курсын студент гэжэ баталан, 1932 ондо үгтэhэн үнэмшэлгэ hонин байна. Буряадай театрнуудай литературын талые даагшаар хүдэлhыень гэршэлhэн 1933 оной үнэмшэлгэ бии. Эдэ мэтэ баримтата саарhанууд Аполлон Иннокентьевичэй намтар тухай hонирхолтой нэмэлтэ материал болоно үгэнэ бшуу.

А. Шадаев мэдээжэ, нэрэ хүндэтэй уран зохёолшо байгаа. Тиимэhээ олон уран зохёолшод тэрээндэ зохёолнуудайнгаа гар бэшэгүүдые эльгээдэг байhан юм. Тэдэниинь уран зохёолшо анхаралтайгаар уншаад, «харгы гарган» рецензинүүдые бэшэдэг hэн. Жэшээлхэдэ, Жамсо Тумуновай «Тулалдаан», Буда Вампиловай «Минутын шогэ», «Нэгэтэ үдэшэ», Б. Ябжановай «Жаргалай замаар», П. Малакшиновай «Басаганай үйлэ», Н. Балданогой «Байгалай загаhашад» гэжэ зужэгүүдэй, Н. Дамдиновай «Паспорт сооhи нэмэлтэ» гэжэ рассказай гар бэшэгүүд хадагалагданхай.

А. Шадаев hонирхолтой юумэнүүдээ (уран зохёолшотой, эрдэмтэдтэй уулзалганууд, ажал ябуулга, хүдэлмэри, ажабайдал тухайда hанамжануудые г. м.) үдэр бүриин тэмдэглэл болгон бэшэдэг байгаа. Тэдэ бэшэhэн юумэнүүдынь тон hонирхолтой гэжэ hанагдана.

А. И. Шадаев олон хүнтэй бэшэг бэшэлсэдэг байhан юм. Тэрэ бэшэгүүдынь үлэнхэй.

Аполлон Иннокентьевич 1939 онhоо 1944 он болотер республикынгаа Уран зохёолшодой холбооной харюусалгата секретаряар, литературна консультантаар хүдэлөө. Тиимэhээ Уран зохёолшодой холбооной хүдэлмэриин тэрэ үеын документнүүд хадагалаатай байгаа. Энэнь эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэридэ сэнтэй зүйлнүүд боложо үгэхэл.

Уран зохёолшо газетэ, журналнуудые уншахадаа, hонирхолтой юумэнүүдые хайшалаад абадаг, тэдэнээ хадагалдаг байгаа. Энэньшье хэрэгтэй бшуу даа.

Республикынгаа литературын хүгжэлтэ тухай радиогоор болон элдэб янзын суглаан дээрэ үгэ хэлэдэг байhыень гэршэлhэн текстнүүд бии.

А. И. Шадаевай библиотекэ тиимэ ехэшье бэшэ hаа, тэндэнь уран зохёолшодо шухала хэрэгтэй номууд суглуулагдаhан байгаа. Тэдэнэйнь дунда буряад уран зохёолшодой дурасхаалай тэмдэгтэй номууд олон.

Уран зохёолшын фото-зурагууд музейдэ тушаагдаа.

Бухы эдэ юумэнүүдые литературна музейн хүдэлмэрилэгшэд үзэжэ, шэнжэлжэ байна. Тэдэнь литературна музейн жасада нэмэри болохо.

М. МАДАЕВ,
республикын нэгэдэмэл музейн литературна таhагые даагша.

АРАБ ОРОНУУДАЙ КОММУНИС, ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ УРЯА

БЕЙРУТ. Араб оронуудай коммунис болон хүдэлмэришэнэ партинууд Израилиин ээрхэг түримхэй добтолгонуудые саран зайсуулхын тула, Сирие, Палестинын революцие, Ливанай национально-патриотическа хүсэнүүдые дэмжэхыень уряалан, бүхы оронуудай эб найрамдал хүсэдэг хүсэнүүдые уряалба.

Эндэ тарааhан мэдүүлгэ доторнь иигэжэ заагдана: Израиль Ливантай хилэлhэн нютагуудта hүүлэй үедэ сэрэгүүдээ олоор асаржа байна. Тэдэ сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдынь Сиридэ эсэргүү шэнэ харата ябуулгануудтай холбодоно. Энэнь — уласхоорондын байдалые бүри түгшүүритэй болгохо, эндэхи нютагуудта өөрынгөө зонхилолго тогтоохо гэжэ эрмэлзэдэг США-гай ээрхэг түримхэй политикын үрэ хойшолон болоно. Вашингтон Кэмп-Дэвидэй хорото хараа бодолые араб оронуудта баадхаха, эдэнэй нефтиин баялигуудые тоножо үргэлжэлхэ, иимэ зорилгоор араб оронуудта сэрэгэй баазануудые эмхидхэхэ hэдэлгэ гаргана. Дүтын Зүүн зүгөөр США-гай гүрэнэй секретарь Хейгэй hаяын дэншэлгэ иимэл зорилготой байгаа.

Араб арадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ убайгүйгөөр хамаарха зорилготой израиль-американ харата ябуулгануудые араб оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинууд эрид буруушаана. Сирие, НДС ба НПС-ые бүрин дэмжэдэг тухайдаа мэдүүлнэ. Тель-Авивай ба Вашингтоной улам шангадхажа байгаа хашалтада эсэргүү тэмсэлдэнь САР-ие, ПДС ба НПС-ые дэмжэдэг тухайдаа мэдүүлхыень бүхы түрүү үзэл бодолтой, патриотическа араб хүсэнүүдые, уласхоорондын олониитые араб оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинууд уряална гэжэ мэдүүлгэ доторнь хэлэгдэнэ.

ТАСС АПН ХИЛЫН СААНАҺАА

БҮРИН ДЭМЖЭДЭГ БАЙҺАНАЙ ГЭРШЭ

ПНОМПЕНЬ. Кампучиин Арадай Республикын Национальна суглаае hунгаhан бүгэдэ ниитын hунгалтын дүнгүүдhээ харахада, Кампучиин Арадай-революционно Соведэй дотоодын болон гадаадын политикые Кампучиин арадай бүрин дэмжэдэг байhаниинь элирнэ. НРК-гай гүрэнэй засагай дээдэ зургаанай hунгалтын эсэсэй дүнгүүдые зуошэн хэлсэhэн hунгуулиин комиссиин заседани дээрэ энэ ушар тусхайлан тэмдэглэгдээ.

Бүхы hунгагшадай 97,8 процентнь hунгалтада хабаадаhан байна. Национальна суглаанда 117 депутат hунгагдаа. Тэдэнэй дунда Кампучиин общество бүхы зоной түлөөлэгшэд бии.

Бүгэдэ ниитын hунгалтын амжалтатайгаар үнгэрhэн ушар Кампучиин арадта урбагшадай — Пол Потын, Сон Саннай, Сианукын, тэрэшэлэн эдэниие үмэглэдэг ээдэй— Пекинэй ээрхэн зонхилогшодой ба американ империалистнуудай hүйдхэлэй түсэбүүдтэ шанга сохилто болоо, — гэжэ ЕФНСК-гай ЦК-гай генеральна секретарь Юх Пао мэдүүлбэ.

Кампучиин арад ороноо социалис замаар хүгжөөхые хүсэдэг байhанаа элирхэйлбэ гэжэ тэрэ тусхайлан тэмдэглэнэ.

Бүгэдэ ниитын hунгалта республикын гүрэнэй засагай зургаануудые эмхидхэлгээр дүүрэхэ, орон доторхи революционно шэнэдхэлгэнүүдые хуулита ёhоор батадхаха гэжэ тус газетэ тэмдэглэнэ.

СИРИИН КОМПАРТИИН МЭДҮҮЛГЭ

ДАМАСК. Американ империализмын ба дэлхэйн сионизмын дэмжэлгэдэ түшэглэдэг Израиль Сиридэ, Ливанда, Палестинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ харша ээрхэг түримхэй шэнэ ябуулга хэхээр оэлдэнэ, Ливанай урда хилые зуошуулан, — Сириин хилэ шадар сэрэгэй ехэ хүсэ элсүүлнэ, — гэжэ Сириин Коммунис партиин эндэ тарааhан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Израилиин хүгэлбэрилэгшэд ба Вашингтон Сиридэ эсэргүү убангүй бүдүүлиг заналта хэнэ, тэдэнэй үндэhэн баримтагүй эрилтэ дүүргэхые дурадхана. Тиимэ эрилтэ дүүргээгүй hаа, сэрэгэй ябуулгануудаар гү, али ехэ дангаар хэлэгдэхээр гэhэншүүгээр мэдүүлнэ. Израилиин премьер Бегин Ливанда байдаг палестинынхидые дура зоргоорсо үгы хэхэ гэжэ али болохоор аашална, өөрынгөө туhамаршад—Ливанай фалангистнуудые энэ ороной эзэд болгохо гү, али Израилиин ба США-гай дуран соогоо ээмшэхээр багахан гүрэнүүд болгон таhара татаха хүсэлэнтэй байна. Тиин Ливанда национальна эблэрэлгэ туйлаха зорилготой ябуулгануудhаа арсаха, өөhэдынгөө сэрэгүүдые, тусхайлан хэлэбэл, агаарай добтолгоhоо хамгаалха ракетэнүүдээ гаргажа абаашаха эрилтэ Сириин урда табина. Израилиин балмад зэрлиг добтолгонуудта дайрагдажа байгаа Ливанда амгалан байдал хангаха зорилготой араб оронуудай нэгэдхэмэл хүсэнүүдые хамгаалгагүй болгохо гэжэ оролдоно. Гэхэ зуура, Вашингтоной зүгhөө өөгшөөгдэн дэмжэгдэдэг Израилиин эдэ бүхы эрилтэнүүд ба заналтанууды Сири залан шууд, эрэлхэг зориготойгоор буруушаана.

Иимэ оршон байдалда, Сири юу хэхэ ёhотон болоноб гэхэдэ, ээрхэг түримхэй ябуулгада харюу үгэхэ хамаг арга боломжонуудаа элсүүлэн, дайсанай хорото hанаашалгануудые таhалдуулха шухала байна.

МАДРИДТАХИ УУЛЗАЛГА ТУШАА

МАДРИД. Ниитэ Европын (Хельсинкын) зүблөөнэй Түгэсхэлэй актда толгойлогшоноройнь гараа табиhан 35 гүрэнэй түлөөлэгшэдэй уулзалга боложо үргэлжэлhөөр.

Уулзалгын мүнөөнэй шатада, мүн урда тээньшье совет делегациин ба социалис оронуудай делегацинуудай бүтэмжэтэй хараа бодол баримталдаг, дүн болохо документын элдэб бүлэгүүдээр али али талаhаа буулта хэhэн, үгэеэ ойлголсоhон шиидхэбэри олохо үүсхэл гаргажа байhандань журналистнууд анхаралаа хандуулна. Тус делегацинууд уулзалгаяа таарамжатайгаар, тодорхой үрэ дүнгүүдтэйгээр дүүргэхэ гэжэ оролдоно.

Адаглагшадай тэмдэглэhэнэй ёhоор, иимэл хараа бодол уулзалгын бүхы хүдэлмэридэ, мүн дүн болохо документын тус тус бүлэгүүдэй проектнүүдые тодорхойлон хараалжа байhан туhалбариин органуудай ажал ябуулгада зарим тэды дэбжэлтын туйлагдаха хэрэгтэ туhа хүргөө.

Тэдэнэй hанамжын ёhоор, Европодохи аюулгүй байдалай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ конференци зарлаха гэhэн гол бодомжын бүхы делегацинуудай зүгhөө мэдэрэгдэhэн, дэмжэгдэhэн ушар — Мадридтахи уулзалгын гол шухала туйлалта болоно. Экономикын, эрдэм болон техникын, оршон тойронхи байгаалиин талаар харилсаа холбоо хангаха асуудалнуудаар туhалбариин органдохи дискуссиин үрэтэйгөөр үнгэржэ байhаниинь мүн лэ тэмдэглэгдэнэ. «Гурбадахи корзина» гэдэгээр, гуманитарна ба бусад hалбаринуудай харилсаа холбоондо хабаатай бүлэг асуудалнуудаар зарим тэды урагшаа дабшаха ябадал туйлагдаhан байна.

Уулзалгада хабаадагшадай бултадаа үрэтэй hайнаар хүдэлмэрилхэ гэжэ адляар оролдоо hаань, Мадридтахи уулзалгын бүри эршэмтэйгээр, ехэ үрэтэйгөөр үнгэрхэ байhаниинь дамжаггүй.

НАТО-гай гэшүүн оронуудай зарим делегацинуудай зүгhөө уулзалгын хэрэгые хойшо татаха, Мадридтахи уулзалгаhаа Европын, мүн бусад түбинүүдэй арадуудай хүлеэдэг hайн дүнгүүдые туйлаха ябадалда али бүхы аргаар hаад ушаруулха гэжэ hэдэдэг байhые журналистнууд ажаглаhан байна.

Майн 13-най пленарна заседани дээрэ Нидерландын түлөөлэгшэ үгэ хэлэхэдээ, нейтральна ба бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронуудай оруулhан, уулзалгын түгэсхэлэй документын проектые Европын экономическа нүхэсэлэй гэшүүн оронуудай үмэнэhөө шүүмжэлээ.

СССР-ые, бусад социалис оронуудые Нидерландын делегат хардаха, муушалха hэдэлгэ гаргаба.

Американ делегациин толгойлогшо баhал иимэ удхатай үгэ хэлэбэ.

Мадридтахи уулзалгые зүришэлдөөнэй, үрэгүй хооhоор сэсэрхэлдэлгын замда дахин хадууруулан оруулха гэhэн НАТО-гай оронуудай hанаашалгые СССР-эй, Венгриин, ЧССР-эй, ГДР-эй ба Болгариин түлөөлэгшэд эрид буруушааба. Социалис гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамаарха гэhэн тэдэ оронуудай hэдэлгэнүүдые эдэнэр шүүмжэлээ.

ПРОФСОЮЗУУДАЙ БҮХЭДЭЛХЭЙН ФЕДЕРАЦИИН МЭДҮҮЛГЭ

ПРАГА. НАТО-гай соведэй Римдэхи сесси дээрэ баталагдаhан шиидхэбэринүүд, бүлэглэлэй бүхы программань өөрынгөө оюнитуудта Вашингтоной баадхаhан, Европын ажалшадта, бүхы түрүү хүн түрэлтэндэ бүдүүлигээр зүрипэн ябуулга болоно, — гэжэ Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин эндэ тарааhан мэдүүлгэ дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ. Тиин, капиталис гүрэнүүдэй правительствануудай уласхоорондын үргэн олониитын, Баруун Европые американ шэнэ ракетэнүүдэй ниидэлгын талмай болголго буруушаадаг хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаададаг өөhэдынгөө оронуудай ажалшадай hанал бодолые хэрэгсээдэггүй байhанаа дахин харуулба гэжэ документ дотор заагдана.

80-яад онуудые сэрэгэй зэбсэг саашадаа хизааргүй ехээр үрдилдэн түхеэрхэ арбан жэл, империалис ээмдэн добтолгын ба дэлхэйе хосоролой эрмэг дээрэ гаргаха арбан жэл болголгые ажалшад хээзээдэшье зүбшөөрхэгүй байха. Тиимэhээ эдэ харата муухай түсэбүүдтэ шанга харюу гэхэ гээшэ бүхы дэлхэйн, манай замби түбиин хамаг хүнүүдэй хэрэг болоно гэжэ ВФП-гэй мэдүүлгэ дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ.

ХИТАДАЙ СЭРЭГШЭДЭЙ ХАРАТА ЯБУУЛГА

ХАНОИ. Хитадай сэрэгшэд социалис Вьетнамай хилэ дээрэ харата ябуулгануудые дахин хэбэ.

ВИА агентствын мэдээсэнэй ёhоор, Хитадай артиллери майн 8-hаа 13 хүрэтэрхи үе соо Лангшон, Каобанг, Хатуен, Куангнинь гэжэ хойто провинцинуудай хилэ шадарай районуудые таhалгаряагүй буудаа. Хитадай зэбсэглэмэл hүрэг солдадууд артиллериин буудалгаар ухалха хэжэ, Вьетнамай газар дайда худар дабтолон ороhон, хэдэн hууриин тосхонуудые буудаа.

Эдэ харата муухай ябуулгануудhаа шалтагаалан, эгээлэй вьетнам зоной дундаhаа олохон хүн алуулhан ба шархатаhан, материальна ехэ гарза хохидол ушаруулагдаhан байна. Тэрэшэлэн хойто зүгэй Куангнинь провинциhаа Биньчитхиен провинци хүрэтэрхи республикын уhанууд худар Хитадай сэрэгэй суднанууд оло дахин добтолон ороhон байна.

«БУРЯАД ҮНЭН» ГАЗЕТЭДЭ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

«АНХАРАЛАА ХАНДУУЛНАГҮЙ»

[illegible] гаршагтай шүүмжэлхы материал манай газетын [illegible] 28-най номерто толилогдоо hэн. Тэрээн дотор [illegible]hэн шүүмжэлэлэй үндэhөөр хэмжээ абтахынь тула [illegible] арадай депутадуудай Зэдын районой Соведэй [illegible]комдо хандаhан байна. Тэндэhээ нүхэр В. Муруе[illegible] [illegible]гэhэн харюу соо иигэжэ хэлэгдэнэ: [illegible] совхозой ахамад мэргэжэлтэд, МТМ-е даагша [illegible] Плюснин, тракторна бригадын бригадир Н. А. Плюснин гэгшэдэй хабаадалгатайгаар механизаторнуудай суглаан дээрэ тус статья зүбшэгдэжэ, баримтануудынь зүб гэжэ тодоруулагдаба.

Байгша оной хабарай тарилгые эмхитэйгээр үнгэргэхын тула бэлэдхэлэй ямар хүдэлмэриин ябуулагдажа байhан тухай ажахын ахамад инженер В. Н. Филиппов коммунистнуудай урда тоосоhон байна.

Саг соогоо дары хэмжээ абаагүй байhан мэргэжэлтэдые коммунистнууд шүүмжэлжэ, хожомоо иимэ дутагдалнуудые гаргахагүй, даалгагдаhан ажалдаа анхаралтайгаар хандаха тухайнь зааhан байха юм.

АЖАЛША ХҮНЭЙ ЭРДЭМ ГЭГЭЭРЭЛ УРГАНА

[illegible] орон дотор бүгэдэ [illegible] уялгата дунда hур[illegible] оролго дүүрэжэ, [illegible] шухала зорилго бэе[illegible]бэ. Энээн тухай [illegible]эй XXVI съездын ен[illegible] дээрэhээ мэдээсэгдэhэн [illegible] Энэ баримта манай [illegible] социально-экономи[illegible] хүгжэлтэдэ тон [illegible] удха шанартай [illegible]

[illegible] онуудта коммуни[illegible] материально-техни[illegible] үндэhэ hуури бай[illegible] бүхы шэглэлээр би[illegible] шаа горитойгоор даб[illegible] Ороной үйлэдбэриин [illegible] ехээр хүгжөө. про[illegible]ность болон ажахын [illegible] hалбаринууд шэнэ [illegible] техникээр зэбсэг[illegible]нэ. Ажалай уг уд[illegible] шэнжэ шанар үндэ[illegible] хубилаа. Тиимэhээ [illegible] мэргэжэл шадабарна [illegible] экономико шу[illegible] мүн юрэнхы эр[illegible] болбосоролоо дээшэ[illegible] эрилтэ хүдэлмэришэ [illegible] урда табигдана бшуу. [illegible] орон дотор 100 [illegible] шахуу хүн ямар [illegible] hургуулида hурадаг. [illegible] эрдэмэй системэдэ [illegible] ба бүгэдэ ниитын [illegible] hуралсалай хэмжээн [illegible] жэлдэ дээшэлжэ [illegible] 1980 оной hүүл баг[illegible] [illegible]ССР-тэ дээдэ ба дунда [illegible] хүнүүдэй тоо [illegible] шахуу болобо. [illegible] жэлэй саада тээ [illegible] хүдэлмэришэдэй ха[illegible] үлүүтэйнь дунда ба [illegible] hургуулитай байгаа [illegible] мүнөө дүрбэнэй гур[illegible] дунда ба дээдэ [illegible] болонхой. Колхоз[illegible] [illegible] ажабайдалда гүнзэгы ехэ хубилалтанууд болобо. Механизаторнууд, шэнэ техникээр хүдэлдэг бусад хүдэлмэришэд тосхондо улам олошорно. Энэ ушар хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй эрдэм мэргэжэлэй ургалтатай сэхэ холбоотой юм. Арбан жэлэй туршада дээдэ ба дунда hургуулитай колхознигуудай тоо 39 процентhээ 60-паа дээшэ процент хүрэтэр олошорhон байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ промышленностьдашье, хүдөө ажахыдашье түгэс мэргэжэл шадабаритай хүдэлмэрилэгшэдэй тоо горитой ургаа. Эдэмнай орёо нарин техникэ жолоододог хүнүүд болобо. Хүдэлмэришэд-интеллигентнүүд гэжэ социологууд тэдэниие нэрлэдэг, эдэмнай ерээдүйн хүдэлмэришэдэй жэшээ харуулна гэжэ тоолодог байха юм. Энэ табан жэлдэ орон дотор арадай гэгээрэл саашадаа хүгжөөгдэхэ байна. Эдэ жэлнүүдтэ hургуулида 44 миллионhоо үлүү үхибүүд hураха. Дээдэ ба тусхай дунда hургуулинууд, багсаамжалхада, 10 миллион мэргэжэлтэдые бэлдэхэ юм. Техническэ мэргэжэлэй училищинууд түгэс мэргэжэл шадабаритай 13 миллион хүдэлмэришэдые hургажа гаргаха. Тэрэ тоодо мэргэжэл ба хүсэд дунда hургуули олгодог техническэ мэргэжэлэй училищинууд 1,6 дахин олон хүдэлмэришэдые бэлдэжэ гаргаха. Үйлэдбэри дээрэ бэлэдхэл гараhан хүдэлмэришэдтэй сасуулхада, эдэ училищи дүүргэhэн залуушуул бүри ашаг үрэтэйгөөр ажаллана гэжэ шэнжэлгэнүүд харуулдаг байна.

Советскэ Союзда гэгээрэлэй талаар туйлагдаhан амжалтанууд хадаа түрүү капиталис гүрэн болохо США-да зүриhэн «совет эсэргүүсэлтэ» болоно гэжэ баруунай социологууд тоолодог байна. Һүүлэй арбан жэлдэ «Соведүүд гэгээрэлэй түүхэдэ үшөө үзэгдөөгүй амжалта тоогоорьшье, шанарайшье талаар туйлаа» гээд долоон хоногтоо нэгэ удаа гарадаг американ «Ю. С. ньюс энд уорлд рипорт» сошордонгёор бэшэнэ. Соведүүд байгаали шэнжэлхэ дисциплинэнүүдые бүри гүнзэгыгөөр зааха арга дүршэл нэбтэрүүлнэ. Энэ талаар Холбоото Штадуудые оруулалсан. бусад гүрэнүүдые холо орхёо».

Зүб даа. Американ хүдэлмэришэдые мүнөөнэй совет хүдэлмэришэд эрдэм мэргэжэлээрээ холо булижа гараа. Американ хэблэлдэ мэдээсэhэнэй ёhоор, 17-hоо дээшэ наhанай американ хүн зоной 22 процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй юм. Һургуули дүүргээгүй, мэргэжэлгүй залуушуулай үйлэдбэридэ ерэhэнhээ боложо, hүүлэй жэлнүүдтэ США-да ажалай бүтээсэ доошолоо гэжэ тоолодог байна.

Ерээдүйдэшье энэ талаар хэрэг байдалынь заhархагүй хэбэртэй. Тэрэл 1979 ондо США-да 2,4 миллион үхибүүн hургуулида hураагүй, 7 миллион хүн арай шамай уншажа шададаг байгаа бшуу. Сэрэгэй гаргашые ой ухаанда орошогүйгөөр ехэ болгохо зорилгоор США-гай шэнэ захиргаан ойрын жэлнүүдтэ социальна хэрэглэмжэдэ, түбхын түрүүндэ гэгээрэлдэ зорюулагдаhан hомологые горитой хорооха хараална.

Совет гүрэн арадай гэгээрэлые хүгжөөхын тула мүнгэ зөөри гамнадаггүй. Үнгэрhэн табан жэлдэ гэгээрэлдэ hомологдоhон мүнгэн 21 процентээр ургаhан байна. 1981 оной СССР-эй Гүрэнэй бюджедые хаража үзэхэдэ, мүнөө табан жэлдэшье энэ эршэнь hулархагүй юм. Гэгээрэлэй материальна үндэhэ hуури саашадаа хүгжөөгдэхэ. Юрэнхы эрдэмэй hургуулиин бэлэдхэлэй классуудта үхибүүдые зургаа наhатайhаань hургажа эхилхын тула шухала хэрэгтэй бүхы юумэн бэлэн болгогдонхой.

Һуралсалда зорюулагдаhан гаргашануудаа өөрыгөө бардамаар харюулдаг юм, гэжэ совет экономистнууд тоолодог. Эрдэм, техникын дэбжэлтын саашанхи хүгжэлтые, ороной ухаан бодолой ба экономическа хүсэнэй ургалтые хүдэлмэришэдэй, тараашадай, интеллигенциин, бүхы арадай hуралсал мэргэжэлэй хэмжээн ехэтэ тодорхойлхо гээшэ. Манай орон дотор бүгэдэ ниитын уялгата дунда hуралсалда орожо дүүрэhэн ушар эрдэм гэгээрэлые саашадань хүгжөөхэ, дүрбэн тэгшэ совет хүниие хүмүүжүүлхэ бата үндэhэ hуури табина.

Глеб СПИРИДОНОВ,
АПН-эй политическэ шэнжэлэгшэ.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

АРЕНЫН ЭЗЭД—УЛААН-ҮДЭДЭ

Нёдондо Улаан-Үдэдэмнай Москвагай «Темп» гэhэн нүүдэл циркын артистнар бэлиг шадабаряа харуулжа, олониитые баясуулаа бэлэй. Мүнөө дулаанай урин сагай айлшалан ерэхэлээр, тус цирк «хүдэлмэриингөө зэлжээтэ хаhые эхилжэ, аренын эзэд — 50 шахуу артистнар республикымнай ажалшадые урмашуулан hонирхуулхань гээшэ. Илангаяа ороной ниислэл хотоhоо холо ажаhуугшад гансал сэнхир экранда бэшэ, харин энэ үзэгдэлые дүтэхэнhөө, сэдьхэл

зүрхөөрөө бүри дүүрэнээр мэдэрэн хараха хүсэлэнтэй.

— Мүнөө жэл нёдондоной-хиhоо тад ондоо программа харуулхабди. Юуб гэхэдэ, «Союзгосциркын» мэдэлэй 15 нүүдэл циркынхид удха найруулгынгаа, зохёохы шиидхэбэриингээ талаар олон ондоо номернуудые бэлдэжэ, баян репертуартай болонхой. Тиимэhээл үнгэрhэн намар үүдыемнай сэлигшэд дахинаа ерэжэ, цирк тухай мэдэсээ үргэдхэхэдэнь болоно, — гэжэ режиссёр-инспектор тушаалтай В. А. Дельворс хөөрэнэ.

Энэ хүмнай циркын ветеран юм. Бүри залууhаа эсэгынгээ мэргэжэлые уг залгамжалуулан, халан абаhан, мүн наhанайнь хани нүхэр, басаганиинь бүлынгөө зааг заншалые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлhэн намтартай. Энэ баримтада тогтоhон шалтагаамнай гэхэдэ, цирктэй хуби заяагаа холбоhон бүлэнүүд эндэ олон юм. Жэшээлхэдэ, Морозовскитоной бүлэ 4 хүнhөө бүридэдэг хүгжэмтэ эксцентригүүд мүн. Клоунууд Лариса ба Анатолий Бонциенко гэгшэд шог ёгто сценкэнүүдые шадамар бэрхээр гүйсэдхэдэг. Иигэжэ бүлэ бүлөөрөө нэгэл газарта хүдэлхэ ушарта тогтууритай кадрнууд hурган хүмүүжүүлэгдэнэ гээшэ. Жэлэй дүрбэн сагта үргэлжэ албата ажалайнгаа уялгаар аяншалгада ябадаг хүнүүдтэ энэнь тон лэ аятай гэжэ hанагдана.

...Бүри эртээнhээ, үдэшын 7 сагай үшөө болоодүй байхада, хүн зон олоор сугларжа, хойно хойноhоо hубарилдан ороно. Үлүү билетүүдые hурагшалhан хүнүүдшье дайралдана. Нээрээшье, циркын нээгдэхэ үдэрэй шухала hонирхолтойгоор hанагдаhаниинь гайхалгүй ааб даа. Эндэ анханай hайн бэлэдхэл хэгдэнхэй гэжэ абаhаар обёормоор. Хуу өөрын эмхи гуримаар түхеэрэгдэнхэй, электроцех, радиоцех, административна аппарат, техническэ хүдэлмэрилэгшэд hайнаар хүдэлөө гээд сэгнэмээр. Циркын мантан томо байра задалха, ашаха гү, али тодхохо гээшэ тон бэрхэтэй, хүшэр хүндэ ажал юм. Энэ талаар шапетмейстер П. А. Зайцевай хубита ехэ. Ереванай циркын эстрадна оркестр ахамад дирижер Альберт Арапитянай хүтэлбэри доро ирагуу hайхан хүгжэм гүйсэдхэжэ, аренэ дээрэ нэгэ жагсаалда алхамаа жэгдэлhэн артистнууд гаража ерэнэ. Халуун амаршалгын удаа атаархамаар, hүрдөөмэ гоёор харгададаг, өөрын онсо таагдашагүй нюусатай, эди шэдитэй наадан эхилшэнэ. Амитад соохоо hургамал морид, тэмээнүүд харалгада хабаадуулагдаа. Жонглёр В. Кузьменко, дээрэ элдэб упражнени гүйсэдхэдэг гимнаст К. Иманолиев, Мартиросян гэгшын хүтэлбэри доро гүйсэдхэгдэhэн «Бронзово хэрэг» гэхэ мэтэ номернууд хэрагшадай халуун альга ташалгада хүртэбэ. Хажуудахи хүндөө hанал бодолоо үнэншүүлмээр дамжуулдаг шэдитэй артистнар Нина, Валентин Дельворс гэгшэд мүн лэ бултанда hайшаагдаа.

«Темпын» галнууд hара хахадай туршада Улаан-Үдымнай хүн зониие hонирхуулха байна.

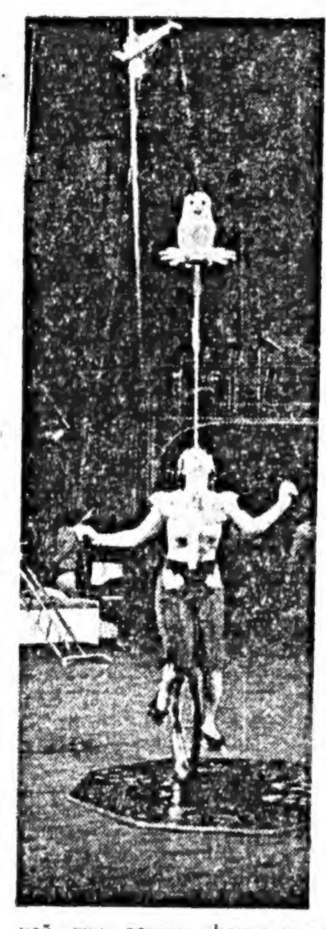

Г. ДАШЕЕВА.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Акробадууд — эквилибристнүүд Евгений Жамин ба 14 наhатай Евгения Перевезенцева гэгшэд А. С. Натаркинагай хүтэлбэри доро хүдэлдэг. 2. Елена Морозовская.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АДУУН hҮРЭГ... САМОЛЁДООР

Баунтда үсхэбэрилэгдэдэг адуун hүрэгэй үүлтэрые hайжаруулха зорилготойгоор Яхадай АССР-hээ 56 гүүн, 12 дааган асарагдажа, республикымнай хойто районой ой модолиг, шииг нойтоор элбэг газар дайдада табигдаба. Дүрбэн хүлтэ эдэ «пассажирнууд» Улаан-Үдэ хүрэтэр... самолёдоор асарагдаад, саашанхи замдаа мал зөөдэг машинануудта тээгдэжэ, Ципикан голhоо дээшэ, Ивановка гэhэн газарта хүргэгдэhэн байна.

КПСС-эй райкомой үүсхэлые республикын Хүдөө ажахын министерство дэмжэжэ, «элита» гэhэн үүлтэрэй адуу олошоруулхые хүсэhэн эндэхи мэргэжэлтэдэй зорилгыень hайшаагаа hэн. Юуб гэхэдэ, энэ районой сагай уларилай байдал, ургамал ногоониинь бүхыдөө Яхадай республикынхитай адлирхуу юм. Тиимэhээл холоhоо асарагдаhан эдэ амитаднай шэнэ эрхэ байдалда богонихон саг соо дадажа, hайнаар тэнжэхэнь hэжэггүй.

А. ЦЫРЕНОВ.

ХҮРШЭНЭРТӨӨ АЙЛШАЛБА

Новоселенгинскдэхи соёлой байшангай «Сэлэнгэ» гэжэ арадай ансамбль Зэдын районой ажалшадта концерт харуулhанаа hаяхан бусажа ерэбэ.

Сэлэнгын, Зэдын районууд хоорондоо мүрысэдэг болоhоор үнинэй юм. Тиимэhээ хоёр районой соёлой зургаануудай харилсаан мүн лэ үргэдэнхэй. Мүрысэдэг районой ажалшадта «Сэлэнгэ» ансамблиинхид ошожо, өөhэдынгөө уран бэлигэй ургалтые харуулба.

Программадань ород, буряад, монгол арадуудай дуу, хатар, хүгжэм оруулагдаа. Гадна, манай ороной бусад арадуудай гоё hайхан аялга дуунууд, хатар танцанууд гүйсэдхэгдөө. Хүршэ районой тосхон hууринуудай ажалшад саашалаа холо ерэжэ байхыень хүсэhэн байна.

Д-Д. ЦЫБЕНОВ.

КОНКУРС СОНОСХОГДОБО

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй туршада Буряадай АССР-эй ажахынууд болон промышленна предприятинуудта электрын элшэ хүсэ болон дулаа арьбалха талаар ухаалан зохёогшод оолон уралан наринуулагшадай дунда республиканска конкурс соносхохо гэhэн тогтоол республикын Министрнүүдэй Совет, облсовпроф баталаа.

Конкурс эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ тусхай комисси 10 хүнhөө бүридүүлэгдэжэ, комиссиин түрүүлэгшөөр «Бурятэнергын» ахамад инженер В. С. Путятин томилогдобо. Конкурсын дүн жэл бүри согсолгдохо юм.

СТУДЕНТНЭР ЗҮЖЭГ ТАБИБА

Хяагтын хүгжэмэй училищиин студентнэрэй табиhан зүжэгүүд харагшадта hайшаагдажа эхилhээр үнинэй юм. Режиссёрско факультедэйхид Б. Васильевай «А зори здесь тихие» гэhэн зохёолые найруулан табижа, дайнай ветерануудые, hуурин хүн зониие баясуулба. Училищиин директор А. К. Филиппов студентнэрэй зохёохы хүдэлмэриие шадамар бэрхээр хүтэлбэрилөө.

Амжалтатай үнгэрhэн тус зүжэг арадай театрнуудай республиканска харалгада табигдахаар зууршалагдаа. Зүжэгтэ хабаадагшад бусад районуудаар ябажа, бэлиг шадабаряа харуулха юм. Рольнуудые гүйсэдхэгшэдые нэрлэбэл, Н. Круглов, Н. Хандуева, Л. Непомнящая, Е. Попова, А Жаркой гэгшэдые нэн түрүүн дурсалтай. Старшина Носков, Р. Овсянина, сэрэгшэд Л. Бричкина, Г. Четвертак, Ж. Комелькова гэгшэдэй образууд гүнзэгыгөөр, үнэншэмэ зохидоор харуулагдаа.

А. ФАРФУТДИНОВ.

УЛААН-ҮДЫН ДЭЭДЭ hУРГУУЛИНУУДТА

БАРИЛГЫН ОТРЯДУУД БҮРИДХЭГДЭНЭ

Мүнөө үедэ студентнэрэй барилгын отрядуудые бүридхэлгэ түлэг дундаа ябуулагдана. Отрядуудай гэшүүдэй бэсын элүүрые врачнууд шалгана, отряд бүхэн концертын программа бэлдэнэ.

Дүн хамта 21 отрядай бүридэлдэ 800 шахуу хүн оролсохо юм. Камчатка, БАМ, Волгоград ошохоор бэлдэгшэдhээ гадна, Улаан-Үдэ — Москва—Адлер гэhэн маршрудаар поезднуудта проводнигуудаар хүдэлхэ отрядууд байгуулагдаба. Тиихэдэ Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилгада, республикын ажахынуудта нилээд туhаламжа үзүүлэгдэхээр хараалагдана.

Хүдөө ажахын шэглэлтэй 1 отряд хабарай тарилгада хабаадалсахаар Мухар-Шэбэрэй, Хэжэнгын, Сэлэнгын районуудта, «Байгал» үйхоздо эльгээгдэнхэй. Гол түлэб механическа, агрономическа факультедүүдэй ахалагша курсануудта hуралсагшад хүдөө гаранхай.

Габшагай ажалай үедэ шалгаран гарагшад жэл бүри олошоржо, барилгын отрядуудай хүмүүжүүлхы үүргэнь дээшэлнэ. Жэшээлхэдэ, нёдондо отрядай комиссар байhан механическа факультедэй 4-дэхи курсын студент Виктор Цыбиков мүнөө командираар томилогдобо. Энэл факультедэй студент Цыден Дашиев, ветеринар, зоотехник мэргэжэлтэй болохо Жаргал Ринчинов, Алексей Жугдуров гэгшэд мүн лэ отрядуудые хүтэлбэрилхэнь.

—Үнгэрhэн жэлэй дүнгүүдээр дээдэ hургуулинуудай барилгын отрядуудай дундаhаа 2-дохи hуури эзэлээ hэмди. Ажалай ээлжээтэ 3-дахи семестрэй үедэ энэ амжалтаяа арьбадхаха хүсэлэнтэйбди, — гэжэ Буряадай хүдөө ажахын институдай комсомолой комитедэй секретариин орлогшо Дарима Аюржанаева олоной найдал элирхэйлнэ.

ШАЛГАЛТАНУУД ЭХИЛЭНХЭЙ

—Зунай сесси эхилэнхэй. 4-дэхи курсын студентнэр хоёр шалгалтаяа тушаагаа. Июнь hарын эхеэр 3-дахи, hүүл багаарнь 1-дэхи, 2-дохи курсынхидай эрдэм мэдэсэнь сэгнэгдэхэ, — гэжэ Зүүн Сибириин технологическа институдай комсомолой комитедэй түлөөлэгшэ Борис Банзаров мэдээсэбэ.

Уланшьегүй ахалагша курсануудай студентнэр мэргэжэлэйнгээ талаар практикада гарахань. Тиихэдэ эхин курсынхид Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын, «Теплоприбор» заводуудта, Улаан-Удын мяхаконсервын комбинадта үйлдбэритэй танилсажа, шэнэhэн мэргэжэл тухайгаа тодорхой мэдэсэтэй болохо юм.

Г. ТУРТУЕВА.

ДУЛААНАЙ ХАhА

Май hарын түрүүшын арбан хоногто республика доторнай хура бороотой, шанга hалхитан, хүйтэншье үдэрнүүд үзэгдэбэ. Энэнь дунда зэргээр 5—7 градус дулаан боложо, нормо соогоо байба. Тиихэдэ майн 1—2-ой үдэрнүүдтэ хүйтэржэ, hүниндөө 0—2 градус хүйтэн, үдэртөө 2—5 градус дулаан болоод абаа. Майн 3-най үдэрhөө 11—16, бусадтань 18—23 градус хүрэтэр дулааржа захалаа. Тиихэдэ зарим нютагуудта арбан хоногой туршада hүниндөө хюруу унаад лэ хонодог байба. Илангаяа майн 9—10-най hүни 3—7 градус хүйтэн үзэгдөө.

Мүн энэ арбан хоногой туршада ехээр hалхилаад абаа. Жэшээнь, Прибайкалиин болон түбэй районуудта 3—5 үдэрэй туршада секундын 15—20, зарим нютагуудта 20—25 метр хүсэтэйгөөр hалхилжа, шорой тооhо нилээдгүй үрхирүүлээд абаа.

Үнгэрөөд байhан арбан хоногой дүрбэндэнь хура бороо орожо, баруун-урда, урда ба түбэй районуудта 3—6, 8—12 миллиметрэй шииг нойтон орохон байна. Эдэ үдэрнүүдтэ Прибайкалиин райондо шииг нойтон элбэгээр ороо. Ороhон хура бороо газарай хүрьhэндэ нилээдгүй нэмэри үгэжэ, ногооной ургахада таатай зохид болоо. Улаан-Үдын, Сэлэнгын, Хоринн районуудай зарим нютагуудта хура бороо багаар оронтоо.

Тэрэшэлэн энэ үе соо хада уулын саhан хайлан урдахадаа, Сэлэнгэ мүрэнэй уhан 30—40, Зэдын—50, Сүхэ гол 60 сантиметрээр нэмэhэн байна. Байгал далайн мүльhэн бага багаар хайлажа, эрье, тохойнууд мүльhэнhөө сэбэрлэгдэбэ.

Майн эхеэр республикын ажахынуудта тэряа тарилга, паар хахалалга түлэг дундаа ороhон байна.

Г. ЩЕПИНА, агрометеоролог.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Майн 17-hоо майн 22 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 17

МУЗЕЙНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР. ЭЛЕКТРОХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9.40 — «Зарядкадаа, гарагты!» 10.00 — Концерт. 10.45 — «Будильник». 11.15— Советскэ Союзда алба хэнэб!» 12.15 — «Элүүр энхын булан» — эрдэм дэлгэрүүлгын дамжуулга. 13.00 — «Үглөөнэй почто». 13.30 — «Хүдөөгэй час». 14.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.00 — «Советскэ Союз хилын саанахи айлшадай харасаар». 15.15 — «Холо ойрын дуунууд». 16.00 — Велосипедээр дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. ЧССР-hээ дамжуулга. 16.30 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» 17.30 — «Радуга». Арадай уран бэлигтэнэй IV уласхоорондын фестивалиин теле-дамжуулга. ЧССР. 18.00 — В. Сергеев. «Осенних дней очарование» телеспектакль. 19.30 — Уласхоорондын панорама. 20.15— «Баранкин, будь человеком» — мультфильм. 20.35 —«Девушка с коробкой» — кинокомеди. 22.00 — «Время». 22.45 — Спортын дамжуулга: Советскэ Союз хилын саанахи 1. Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Спартак» — ЦСКА (2—3-дахи үе). 2. «Футбол... шэнжэлэл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 13.30 — «Партийный билет» — уран hайханай фильм. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — «Кинопанорама». 16.50 — «Вариант Омега» — олон серитэй уран hайханай фильмын 2-дохи сери. 18.00 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Динамо» (М) — «Трактор» (Челябинск). 20.15 — Латвиин ССР-эй гүрэнэй симфоническа оркестрэй концерт.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Родила меня мать счастливым» — телевизионно уран hайханай фильм. 11.20— «Киногоор аяншалагшадай клуб». 15.10—Дамжуулгын программа .15.15 — Шэнэ hонин. 15.35 — «Шинии ажал—шинии амжалтанууд». —кинопрограмма. 16.40—«Эхын hургуули».

Улаан-Үдэ. 17.10 — «Саян» —хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаhан дамжуулга. 17.40 — «КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө» (буряадаар). 17.55 — Шэнэ hонин. 18.05—Барилдаагаар РСФСР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн (үнгэтэ). 19.35 — «Сибиряк Николай Муравский» — киноочерк.

Орбита. 19.45 — «Түсэбтэ табан жэл ба коллектив». «Сибириин газар». Тюмениин социальна хүгжэлтэ. 20.15—«Залуу үеын дуунууд» — фильм-концерт. 20.45 — Баримтата фильм. 20.55 — «Все кончено» —Горькиин нэрэмжэтэ ССР Союзай Москвагай уран hайханай академическэ театрай фильм-зүжэг. 22.00 — «Время». 22.35 —« Все кончено» —зүжэгэй үргэлжэлэл. 23.40 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа. 13.00 — «Эрдэм наукын hонин». 13.30 — «Ажалай хэшээл заадаг багшада туhаламжа». 14.00 — «Экран—врачта». 15.00— «Далайн эрьедэхи музей» —эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.20 Д. Кедринэй уран шүлэг. 15.55 —«Преступление» — уран hайханай фильм. (2-дохи сери, 1-дэхи хуби).

Улаан-Үдэ. 17.00—Соносхолнууд.

Орбита. 17.10 — «ПТУ-да ямар мэргэжэлдэ, яажа hурдаг бэ?». 17.55—«Булаг...» фильм-концерт. 18.25—«Дуу... түмэр харгы»—телевизионно баримтата фильм. 19.15—«Зураг бүридэнь — наран!». 19.30 —19.45—Забhарлалга.

Улаан-Үдэ. 19.45—«Все ... выpком» — үхибүүдтэ мульт фильм.

Орбита. 20.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 21.00— «Амгалан нойрсогты, багашуул!», «Волшебный экран» 21.15 — Дзю-догоор Европын чемпионат (Венгриhээ дамжуулга). 22.00 — «Время». 22.35 — «Встреча с прошлым» —уран hайханай фильм.

ВТОРНИК, 19

В. И. ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ БҮХЭСОЮЗНА ПИОНЕРСКЭ ОРГАНИЗАЦИИН МҮНДЭЛhЭН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 —Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Солдатская сказка». —мультфильм. 10.20 — «Все кончено» — фильм-зүжэг. 12.30 — Шэнэ hонин. 15.10— Дамжуулгын программа. 15.15 —Шэнэ hонин. 15.35—«Сибирь ба Алас-Дурнын хизаараар»— киногой программа. 16.25 — Львов хотын «Электрон» гэжэ дуу, хатарай ансамблиин концерт. 16.50 — «Совет ороной пионернүүд» — В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Пионерскэ организациин мүндэлhэн үдэртэ.

Улаан-Үдэ. 17.10 — «Байгал» (буряадаар). 17.40—«Мүндэлhэн үдэрөөртнай, пионернүүд!». «Горн» гэhэн программа. 18.10— «Революциин түрүүшын алхам» — киноочерк.

Орбита. 18.25 — Пионернүүдэй Бүхэсоюзна VIII слёдой нээгдэлгэ. Союзуудай байшангай Колонно залhаа дамжуулга. 19.30 — 19.45 —Забhарлалга. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө». «Түрүү бригаданууд». 20.30— «С. Прокофьев. Үхибүүдэй хүгжэм».

Орбита. 20.50 — «Юун? Хаана? Хэзээ?» — телевизионно викторина. 22.00 — «Время». 22.35 — «И. С. Козловский: элдэб жэлнүүдтэ буулгаhан дуунууд» — фильм-концерт. 23.20 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 23.35—«Гүрэнэй Третьяковско галерейн залнуудаар» —телевизионно баримтата фильм. 24.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Шахтер» «Динамо» (Минск). Забhарлалга—00.45 — Велосипедээр урилдаагаар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа. 13.00 — «Шатарай hургуули». 13.30—«В. Шекспир» (1-дэхи дамжуулга). 14.15 — «Багшын түрүү дүй дүршэлэй хэшээл». 14.45— В. В. Маяковский. «Поздэй уран шүлэг». 15.20—«Встреча с прошлым» — уран hайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00—Соносхолнууд.

Орбита. 17.10 — «Наранай туяа»—А. Флярковскиин хүгжэм тата». 17.35—Н. Асеев. Уран шүлэг. 18.15 — «Стрекоза и муравей»—мультфильм.

Улаан-Үдэ. 18.25— «Театрай сезон дүүрабэ». 19.25— «Дин Рид дуулаха».—фильм-концерт.

Орбита. 20.00 — «Эксперимент» —телевизионно баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 20.50—«Түрүүшын станци»—киноочерк.

Орбита. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». «Как весну мы делали» — мультфильм. 21.15— «Г. Чохели дуулаха» — телевизионно фильм-концерт. 22.00—«Время». 22.35 — «Дуэнья» — телевизионно уран hайханай фильм.

СРЕДА, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 —Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—«Баранкин, будь человеком!» — мультфильм. 10.35 —«Согтой хүхюун урилдаан». 11.20——«Ан амитадай ажамидарал». 12.20—Шэнэ hонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15—Шэнэ hонин. 15.35 —«Халхын-Гол» — телевизионно баримтата фильм. 16.35— Э. Григ. Хүгжэм. 17.00—«Ород хэлэн». 17.30 — «Ровесник» гэжэ үхибүүдэй хатарай ансамблиин концерт.

Улаан-Үдэ. 18.15 —«Байгал». 18.45—«Теплоприбор» заводой түсэбтэ табан жэл». «Инженерэй бодолгото зорилго».

Орбита. 19.15—«Ленин, үхибүүд ба үе саг» —эрдэм наукын фильм. 19.30 — 19.45— Забhарлалга. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 20.00 —«Танай гүйлтээр уулзалга». Таджигай ССР-эй Нурек хотын ажалшадай асуудалнуудта харюу. Политическэ шэнжэлэгшэ В. П. Бекетов дамжуулга хэхэ. 20.55 — «Не только у солнца желтый цвет»—телевизионно уран hайханай фильм. (ГДР). 22.00—«Время». 22.35— —Г. Габичвадзе «Медея»— фильм-балет. 23.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00 — «Түрэлхидтэ зорюулагдаhан дамжуулга». 13.30 — «В. Шекспир» (2-дохи дамжуулга). 14.20—«Шинии ленинскэ библиотекэ». «Гүрэн ба революци». 14.50—«hалбаран хүгжэhэн искусствын үе» (4-дэхи дамжуулга). 15.30 — «Дуэнья» — телевизионно уран hайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00—«Хүгжэмтэ уулзалганууд». 17.40—«Багшада—экран» (үнгэтэ).

Орбита. 18.15 — «Залуушуулай адресууд».

Улаан-Үдэ. 19.15—«Агитаторнууд ба политинформаторнуудта туhаламжа». 19.35—Соносхолнууд. 19.45—«Штаны Мусабаев хоёр дуулаха» — фильм-концерт.

Орбита. 20.00— «Хүдөөгэй час». 21.00—«Амгалан нойрсогты, багашуул!». «Шэдитэ жаран». 21.15 —Уласхоорондын асуудалаар хөөрэлдөөн. КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын мэдээсэлэй таhагые даагша Л. М. Замятин үгэ хэлэхэ. 22.00 — «Время». 22.35 — «Африканыч» — телевизионно уран hайханай фильм. 23.45 —Баримтата фильм. 24.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Таврия» (Симферополь).

ЧЕТВЕРГ, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — Совет Армиин хоёр дахин Улаан Тугта академическэ дуу, хатарай ансамблиин концерт. 10.50—«Не только у солнца желтый цвет»—уран hайханай фильм. 11.55—М. И. Глинка. «Руслан и Людмила» —гэhэн опероhоо хэhэг. 12.25 —Шэнэ hонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ hонин. 15.35—Грузиин телевизионно баримтата фильмүүдэй программа. 16.40 — «Скрипач Д. Бражен»—фильм-концерт.

Улаан-Үдэ. 17.00—«Уласхоорондын шэнжэлэл». (буряадаар). 17.15 — «Байгал». 17.45 —«Ниидэдэг Яков» — киноочерк.

Орбита. 18.00—«Олон түмэнэй ленинскэ университет». 18.30 — Москва хотын пионернүүдэй ба Пионернүүдэй VIII Бүхэсоюзна следой делегадуудай баярай суглаан. 19.30 — 19.45—Забhарлалга. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ».

Улаан-Үдэ. 20.05—«Депутат —арадай түлөөлэгшэ».

Орбита. 20.45—«Брак по-имеретински» — телевизионно уран hайханай фильм (1-дэхи сери). 22.00—«Время». 22.35 — «Нүхэдэй шэг шарай». 23.30 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 23.45—Б. Феоктистов наадаха (балалайка).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55— Дамжуулгын программа. 13.00 — «Эжын hургуули». 13.30—А. Толстой. «Уран зохёолойнь хуудаhануудаар». 14.15 —«hалбаран хүгжэhэн искусствын үе» (5-дахи дамжуулга). 14.55 — Ажалай хүмүүжэлтэ совет драматургида. 15.55 — «Африканыч»—телевизионно уран hайханай фильм.

Орбита. 17.00 — «Шатарай hургуули». 17.30 — Болгариин соёлой үдэрые угтуулан. Болгариин арадай коллективүүдэй концерт.

Улаан-Үдэ. 18.00—Соносхолнууд. 18.10 — Телевизионно баримтата фильм. 19.10—Баримтата фильмүүдэй программа.

Орбита. 20.05 — «Эрдэм наукын hонин». 20.35 —«Бүхэсоюзна конкурсын лауреат А. Литвиненко дуулаха».

Улаан-Үдэ. 20.45 — Фильм-концерт.

Орбита. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!» «Тетя Валя рассказывает...» 21.15 — Уран hайханай гимнастикаар СССР-эй чемпионат. 22.00 — «Эквилибрист» — телевизионно уран hайханай фильм. 23.50 — Дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн.

ПЯТНИЦА, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Дуэнья» — телевизионно уран hайханай фильм. 11.35 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүдэй программа. 12.05 — Шэнэ hонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ hонин. 15.35 — «Хүдөөгэй hонин» — киногой программа. 16.05 — «Ураалай баянистнууд наадаха». 16.30 — Финляндиин Компартиин XIX съездые угтуулан. «Финлянди соогуур» — кинопрограмма. 16.50 — Грузиин Гүрэнэй хоорой капеллын концерт.

Улаан-Үдэ. 17.35 — «Саян» — хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаhан дамжуулга.

Орбита. 18.05 — «Онтохондо айлшаар» «Приключения Буратино» — мультфильм. 19.30 — 19.45 — Забhарлалга. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал».

Орбита. 20.30 — Велосипедээр урилдаагаар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. 20.50 — «Брак по-имеретински» — телевизионно уран hайханай фильм (2-дохи сери). 22.00 — «Время». 23.00 — «Театр ба мүнөө үеын саг». КПСС-эй XXVI съездэ зорюулагдаhан бүхэсоюзна харалгын зүжэгүүд тухай. 00.05 —«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА.

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа 13.00 —«Ород хэлэн». 13,30 — «Багшын мэргэжэлэй хэшээл». 14.00 — В. Овечкин. «Уран зохёолой хуудаhануудаар». 14.45 — «Ородой искусство». Модоор бүтээhэн уран бүтээл. 15.15— Арадай дуунууд. Совет композиторнуудай зохёон байгуулхы ажалда. 15.45 — «Эквилибрист» — телевизионно уран hайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00 — Фильм-концерт.

Орбита. 17.35 — «Москва ба москвагайхид».

Улаан-Үдэ. 18.05 — Телевизионно баримтата фильмүүдэй программа. 19.05 — «Театральна уулзалганууд». Буряадай АССР-эй габьяата артистка Н. Туманова. 19.35— «Хуули» — киноочерк.

Орбита. 20.00 — «Хани нүхэрилсаан» —телевизионно журнал.

Улаан-Үдэ. 20.30 — Буряадай АССР-эй гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт.

Орбита. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!» «Наследство волшебника Бахрама» — мультфильм. 21.15 — Уран hайханай гимнастикаар СССР-эй чемпионат. 22.00 — «Время». 23.00 — «Страх высоты» — уран hайханай фильм.

ДҮРЭ БУЛЯАЛДАЛГЫН БАРИЛДААГААР РСФСР-эй ТҮРҮҮ hУУРИ ЭЭЛХЫН ТҮЛӨӨ МҮРЫСӨӨН

ТУГ ҮРГЭГДӨӨ

Дүрэ буляалдалгын барилдаагаар республикымнай ниислэл — Улаан-Үдэ хотодо хоёрдохёо үнгэрэгдэжэ байгаа РСФСР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө болоhон мүрысөөн олоной анхарал татаха ёhоороо татаба. Уржадар Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай спортын шэнэ зал соо ехэ мүрысөөн эхилээ.

Өөр хоорондоо түрүү hуури эзэлхын түлөө тэмсэлдэ—хамтадаа Россин Федерациин 45-аад область, хизаар, автономито республикануудай 200 гаран бүхэшүүл хабаадана. hонирхолтой наадандa спортын габьяата хоёр мастер, уласхоорондын классай спортын 17 мастер, нүгөөдүүлынь СССР-эй спортын мастер гэhэн нэрэ солотой бүхэшүүл хабаадана.

...Удэшын зургаан часhаа спортсменүүдэй парад-жагсаал боложо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедэй түрүүлэгшэ Г. Н. Манжуев, бүхэ барилдаагаар республикын федерациин түрүүлэгшэ, КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь Ю. Ж. Батуев, мүрысөөнэй ахамад судья, уласхоорондын категориин судья А. Е. Ананин (Новосибирск) гэгшэдтэ спортсменүүдэй бэлэн болоhон тухай республиканска категориин судья Равиль Валеев элидхэнэ.

Гурбан орденто манай республикада айлшаар ерэhэн спортсменүүдэй амжалта түйлахыень хүсэгдэhэнэй удаа, мүрысөөнэй туг үргэгдэжэ, Эхэ оронойнай Гимн hүр жабхалантайгаар зэдэлбэ.

...Удэшын барилдаанда 76 бүхэ хоёр бүлэгтэ хубааралд, хибэс дээрэ гаража захалаа. 57, 68, 82 килограммай шэгнүүрнүүдтэ гарагшадай дунда гоё hайхан барилдаагаараа холо ойгуур суурхаhан бүхэнүүд олон байба. Жэшээнь, уласхоорондын классай спортын мастернууд Алихан Гюльахмедов, Сапиюла Карачаев (Дагестан), Михаил Савинов (Чуваш) гэгшэд ёhотойл шадамар бэрхэ бүхэнүүд байhанаа харуулжа, сугларагшадай зүрхөө hайшаагдана. Барилдаанай шэнэ гуримай ёhоор, хоёр удаа диилдэжэ, ноль очко абаhан бүхэ саашадаа нааданда хабаадаха эрхэгүй болоно.

Энэ шэгнүүртэ барилдаhан манай республикын суглуулагдамал командын гэшүүн, спортын мастернууд Эдуард Ивахинов, Бадмажап Гулгенов гэгшэд илалтын очконуудтай болонхой.

Удаадахи —68 килограммай шэгнүүртэ эгээл олон бүхэ сугларанхай. Эдэнэрэй дунда мэдээжэ спортсменүүд бии.

Удэшын тулалдаанда уласхоорондын классай гурбан бүхэ хибэс дээрэ гаража тулалдаа. Чувашай АССР-эй түлөөлэгшэ Сергей Ефимов бусадhаа түрүүлэн Удмуртиин АССР-hээ ерэhэн спортын мастер Александр Выдаковтай барилдаа. Дүршэлтэй бэрхэ бүхэ нүгөөдэеэ торгоохогүй даа. Хоёрдохи ээлжээндэ (Хойто Осети) Тосолтан Хатагов Гали Папшуовтой барилдахадаа, тэрэнээ очкогоор диилэжэ гараба. Манай бүхэ —залуушуулай дундаhаа дэлхэйн чемпион болоhон Борис Будаев өөрынгөө командын түлөөлэгшэ Сергей Сахиевые нэгэ минута 15 секундын туршаа соо дала мүрэ дээрэнь даража буушаба. Борис Будаев үдэрэй тулалдаан дээрэ СССР-эй гурба удаа чемпион Тосолтан Хатаговтай барилдахадаа, тэрэнээ нэгэ минута 45 секундын туршада диилээ hэн.

Үдэрэй барилдаан дээрэ нютагаймнай хүбүүд Бато Дашинамжилов, Борис Мухтыреев, Лубсан Айсуев, Виктор Абушеев, Владимир Балданов, Мүнхэ Цыдыпов, Николай Бураев гэгшэд мүнөөдөө диилэжэ ябана. Эдэнэрнай саашанхи уулзалгануудта тэдэнэрэй бэлэдхэл, эрхим добтолго, хамгаалгаhаа дулдыдаха. Тухайлхада, хүбүүднай өнөөргөө шоройдохогүй хаа гээд hанагдана.

Мүрысөөн майн 19 болотор үргэлжэлхэ юм.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Редакторай орлогшо И. Р-Д. ОЧИРОВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор—2-54-54, приемная —2-54-93, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь —2-50-52, секретариат—2-66-76 отделы: партийной жизни—2-60-91, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства —2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, информации—2-34-05, перевод—2-54-93, писем и селькоров —2-67-81, корректорская—2-35-95, машинное бюро —2-57-63, фотолаборатория—2-33-61, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств полиграфии и книжной торговли. Н-01556. Заказ № 114. Индекс 5901.